

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

15'inci Toplantı 5 Aralık 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

15'inci Toplantı

5 Aralık 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.06'da açıldı.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin bir açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.45'te toplantıya son verildi.

5 Aralık 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 15'inci Birleşimini açıyorum.

Bugünkü gündemimizde Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza Toplu Konut İdaresi Başkanlığıyla başlıyoruz.

Sayın Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumu yapması için sözü Sayın Başkan'a veriyorum.

Buyurun.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, kamu kurumlarının sayın temsilcileri; Toplu Konut İdaresi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasanın 56'ncı ve 57'nci maddelerinin verdiği görev ve sorumluluk, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu'nun verdiği yetki, Kalkınma Planı ve Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nın öngördüğü çerçevede çalışmalarımızı titizlikle sürdürmekteyiz. Sosyal konut üretiminde devletimizin önemli bir kurumu olan Toplu Konut İdaresi, özellikle ve öncelikle piyasa şartlarında konut alım gücü olmayan dar ve orta gelirli vatandaşlarımızın konut ediniminde önemli bir fonksiyonu yerine getirmektedir. TOKİ'nin on beş yıllık süre içinde ürettiği yaklaşık 833 bin konutun yüzde 86'sı sosyal konut niteliğindedir. Özellikle son yıllarda ürettiğimiz konutların ise yaklaşık yüzde 95'i sosyal konut niteliğindedir. 2016 yılında yaklaşık 64 bin, 2017 yılında yaklaşık 60 bin olarak ihale edilen konut sayısı bu yıl -piyasa şartları da gözetilerek- ekim ayı sonu itibarıyla yaklaşık 23 bin olarak gerçekleştirilmiştir. Halen TOKİ'nin 365 aktif şantiyesinde yaklaşık 99 bin nitelikli konut ve sosyal donatıların inşası devam etmektedir. Özellikle son dört yıl içinde daha nitelikli ve konforlu yaşam alanlarının üretilmesi konusunda titiz davranılmış, yaşam ve gelişmişlik şartlarına bağlı olarak bugünün beklentileri ve ihtiyaçları dikkate alınarak çözümler geliştirilmiştir. Milletimize iyilik üreten bir kurum olarak tarif ettiğimiz TOKİ,

özellikle yatay ve yerel mimariyi esas alan projelere ağırlık vererek yeni konut tasarımları ortaya koymuştur. Pek çok ilimizde bu bakış açısını yansıtacak konutlar ve mahalleler inşa edilmiş ve edilmeye devam etmekte olup başta kadim şehirlerimiz olmak üzere tüm mekânlarımızda yatay yapılaşmaya ve sosyal ihtiyaçlara cevap verecek, mahalle kültürünün oluşmasına imkân tanıyacak projelere öncelik verilmiştir. Ayrıca, TOKİ’de başlattığımız mutlak kalite yaklaşımında da ciddi ilerlemeler sağlanmış, kalitesi ve nitelikleri artırılmış sosyal konut üretimi idarenin birinci önceliği haline gelmiştir. Bu konudaki hedefimiz konutlarımızın yakın gelecekte önce kaliteyle anılıyor olmasıdır. Bunun için, başta üretici ve yüklenici tüm paydaşlarımız TOKİ’nin kalitede yeni bir sayfaya geçtiğini bilmektedirler. Bu çerçevede, yüklenicilerin seçimine ve denetimine özel bir önem verilmektedir. Tüm uygulamalar deprem ve diğer afet riskleri göz önüne alınarak, yer seçimlerinden projelendirme ve inşa aşamasına kadar, imar ve inşaat mevzuatına uygun olarak gerekli denetim mekanizmaları eksiksiz kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konut üretimiyle birlikte bakanlıklar ve diğer kamu kuruluşlarıyla yapılan protokoller çerçevesinde inşa edilen sağlık, eğitim, güvenlik, spor ve hizmet binalarının inşası eş zamanlı olarak devam etmektedir. Bu konuda bazı rakamlar vermek istiyorum. On beş yıl içinde TOKİ tarafından, 23.284 derslikli 1.062 okul, 40.120 yatak kapasiteli 266 hastane, 72 bin öğrenci kapasiteli 189 yurt ve pansiyon, 933 ticaret merkezi, 211 kamu hizmet binası, 19 stadyum olmak üzere sevgievleri, engelsiz yaşam merkezi, huzurevi, halk eğitimi merkezi, kültür merkezi ve toplum merkezi gibi birçok sosyal donatı ve rekreasyon alanı inşa edilmiş ve edilmektedir. Ayrıca, bu yıl TOKİ olarak millet bahçelerinin yapımında da büyük bir sorumluluk almış bulunuyoruz. Şehirlerimizi daha yeşil ve refah yaşam alanları hâline dönüştürmek, şehirlerimizin yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli yeşil şehirler oluşturmak için Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde yürütülen Millet Bahçesi Projesi kapsamında idareimiz 18 ilde 22 millet bahçesi gerçekleştirecektir. Bu bahçelerin 15’i eski stadyumların yerine yapılacaktır. Bu stadyumlar Adana, Batman, Eskişehir, Diyarbakır, Gaziantep, Giresun, Hatay, Malatya, Mersin, Sakarya, Samsun, Sivas, Trabzon ve Bursa’dadır. 17 Kasım tarihinde Cumhurbaşkanımız tarafından İstanbul’da açılış yapılan 5 millet bahçesinin biri idareimiz, 2’si de idareimiz iştiraki şirketler tarafından yapılmıştır. İstanbul’da TOKİ’nin iştiraklerinin ve belediyelerin projelendirdiği ve yapacağı millet bahçelerinin toplam büyüklüğü yaklaşık 14 milyon metrekaredir. Bu da İstanbul’da kişi başına düşen yeşil alan miktarını yüzde 10 artıracaktır. Bu ay içinde 386 bin metrekarelik Pendik Millet Bahçesi ile 152 bin metrekarelik Diyarbakır Sur Dicle Vadisi Millet Bahçesi’nin ihalesi de yapılmış olacaktır. Ayrıca, 17 millet bahçesinin projeleri de 2019 yılının başlarında bitirilecektir. Bunun dışında, bildiğiniz gibi güney ve doğu sınırlarımızı korumak amacıyla, acil sınır duvarları çekilmesi yönünde alınan karar gereğince idareimiz görevlendirilmiştir. Gaziantep, Kilis, Hatay, Mardin, Şanlıurfa, Şırnak, Ağrı ve Iğdır illerinde yaklaşık 820 bin metrekarelik sınır duvarı, 824 bin metrelik yol yapım ihalesi yapılmış olup büyük bir kısmı bitirilmiştir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; TOKİ tarafından satışa sunulan konutlara yoğun bir talep gelmektedir. 2017 yılında yaklaşık 50 bin konutun satışı yapılmıştır. Bu yılın ilk on bir ayında ise toplam 48 bin konutun satışı gerçekleştirilmiş, 40 bin konutun da vatandaşlarımıza teslimi sağlanmıştır. TOKİ’nin halen satışı devam eden ve satışa çıkaracağı konut sayısı toplam 35.243’tür. Türkiye’deki birinci el konut satışında TOKİ’nin payı 2017 yılında yüzde 7,5 olmuştur. TOKİ’den konut alıp borcunu erken kapatıp tapusunu almak isteyen konut ve iş yeri alıcılarından gelen yoğun talep nedeniyle geri ödemeleri devam eden gayrimenkuller için bu yıl iki ayrı indirim kampanyası nisan ve eylül aylarında düzenlenmiştir. Vatandaşlarımızın bu yöndeki beklentilerini karşılamak için ikinci kampanyada indirim oranı yüzde 24’e çıkarılmış ve büyük bir talep olmuştur. Bu kampanyalardan toplamda 27.280 kişi yararlanmış, 704 milyon 420 bin 517 Türk lirası borç bakiyesi kapatılmıştır.

TOKİ tarafından, geçtiğimiz yıl içinde 2.092 şehit ve vazife malulü ailesine 205 milyon Türk lirası faizsiz konut kredisi verilirken bu yıl da ekim ayı sonu itibarıyla 169 milyon 641 bin 604 Türk lirası faizsiz konut kredisi verilmiş olup toplamda 990 milyon 71 bin 141 Türk lirası faizsiz konut kredisi kullanılmıştır.

Ayrıca bu yıl içinde 84 tescilli binanın restorasyonu için 14 milyon Türk lirası restorasyon kredisi açılmıştır. Toplamda ise 842 esere yaklaşık 92,5 milyon liralık kredi tahsis edilmiş olup 610 eserin restorasyonu tamamlanarak bu tarihi yapıların hayatta kalması sağlanmıştır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sizlerin de yakinen bildiği gibi deprem riski, nüfus artışı, hızlı kentselme ve gecekondu şehirler için önemli bir sorundur. Ülkemiz nüfusunun yüzde 71'i, topraklarımızın yüzde 66'sı 1'inci ve 2'nci derece deprem kuşağında bulunmaktadır. Son yüz yılda ülkemizde şiddeti 6 ve üzerinde olan 56 tane deprem olmuş ve yakinen bildiğimiz gibi bu depremlerde çok ağır can ve mal kayıpları yaşanmıştır. Bunun için devletimiz tarafından afet riskinin ve çarpık kentselmenin yoğun olduğu şehirlerde, farklı ihtiyaçları ve değişimleri göz önüne alarak kentsel yenileme ve kentsel dönüşüm projeleri gerçekleştirilmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından şimdiye kadar 53 farklı ilde 237 adet riskli alan, 29 farklı ilde ise yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere 107 adet rezerv yapı alanı belirlenmiştir. Ayrıca, 28 farklı ilde 122 adet kentsel dönüşüm ve gelişim alanı belirlenmiştir. TOKİ tarafından on beş yıl içinde kentsel dönüşüm kapsamında yaklaşık 17 milyar liralık ihale yapılmıştır. Şu anda 59 il, 135 ilçede toplamda 163 kentsel dönüşüm projesi yürütülmektedir. Bu proje kapsamında yaklaşık 83 bin konut tamamlanmış, 66 bin konutun inşaatı devam etmektedir. Bu projelerde, bir taraftan kamu menfaati düşünülürken diğer taraftan da hak sahiplerinin mağdur edilmemesi ve köhnemiş alanların rehabilite edilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, paydaşlarımız olan belediyeler ve vatandaşlarla rızaya dayalı bir kentsel dönüşüm yaklaşımı geliştirilmiştir. Ayrıca projelerde şeffaf olmak, sosyo-kültürel değerleri korumak, yöresel değerleri yaşatmak, komşulukları sürdürecektir doğru projeleri üretmek, kamuoyunun ve sivil toplum kuruluşlarının proje paydaşı hâline gelmesini sağlamak ve proje finansmanını planlamak gibi temel unsurlara da azami önem gösterilmiştir.

Kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında, sadece konut alanları değil, sanayi sitelerinin de dönüşümü değerlendirilmektedir. Özellikle şehir merkezlerinde kalan ve kent estetiğini bozan sanayi sitelerine uyguladığımız dönüşüm programıyla kent merkezleri sanayi sitelerinden arındırılmaktadır. Bu kapsamda, yapımı devam eden iş yeri 4.335, yapımı tamamlanan iş yeri sayısı da 672'dir.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; Toplu Konut İdaresinin uygulamalarından vatandaşlarımızın büyük bir memnuniyet duyduğunu görmekteyiz. Bunu hem satışa çıkardığımız sosyal konutlara olan talepten hem de idaremize gelen şikâyetlerden anlamaktayız. Ayrıca İdaremiz aleyhine açılan davalardan da son yıllarda büyük oranda düştüğünü sizler de raporlardan görmektesiniz.

Sayın Başkanım, milletimizin TOKİ'den beklentilerini karşılamak için piyasa şartları ve ekonomik dengeleri de gözeterek faaliyetlerimizi aralıksız sürdüreceğiz. Zatinaliniz ve KİT Komisyonun değerli üyelerinin öneri ve tavsiyelerinin bizim için çok değerli olduğunu bilerek, gerek uygulama aşamasında, gerekse denetim sürecinde çalışmalarımıza destek veren herkese şahsım ve idaremiz adına şükranlarımızı sunar, başta zatinaliniz olmak üzere sayın milletvekillerimize ve değerli katılımcılara saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından üç, 2016 yılından da üç öneri bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 1 no.lu önerisi ve 2015 yılının 2 no.lu önerisi ile 2016 yılının 2 no.lu önerisi aynı mahiyette. Bu sebeple, bu öneriler birlikte görüşülecektir.

Şimdi 2015 yılının 1 no.lu önerisi ile aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak inşaat uygulamalarında inşaatın yapımına ve denetimine ilişkin her türlü fenni mesuliyetin idare adına üstlenilmesinde 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerinin yetersiz kaldığı görüldüğünden, idarenin inşaat uygulamalarında fenni mesuliyetin üstlenmesine yönelik ilgili mevzuatta düzenleme yapılması için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, buyurun yanıt için.

TOKİ BAŞKAN DANIŞMANI MEHMET MURAT – Konuyla ilgili yasal düzenleme 29/11/2018 tarihinde Meclis Genel Kurulunda kabul edilmiş olup Cumhurbaşkanlığı onay aşamasındadır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen.

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli TOKİ Başkan Vekili veya Yardımcısı diye hitap edeceğiz herhâlde ve Yönetim Kurulu; Komisyonumuza hoş geldiniz. Öncelikle Sayın Başkan, TOKİ Başkanı şu anda, hâlihazırda görevinden ayrıldığı için... Bu konuda bir bilgilendirme yaparsanız.

BAŞKAN – Evet, Ergün Bey istifa etti, belediye başkan adayı olmak için. Kendisi beni aradı -zaten doğal olarak istifa ettiği için, siyasi bir süreç başladığından dolayı- gelemeyeceğini söyledi. Biz de tamam dedik, peki dedik, vekâleten...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Başkanım, seçimi kaybettiği takdirde geriye dönüşü var. O nedenle müteselsil olarak kefil yani devam ediyor görevi. Bence gelmesinde yarar vardı çünkü seçimin kazanılacağı mutlak değil, kaybettiği takdirde aynı göreve geri dönme durumunda. O zaman TOKİ Başkanı olarak sorumluluğunu tam olarak yerine getirmemiş addedilir yani.

BAŞKAN – Şimdi siyasi bir süreç başladığı için bir taraf olma durumu söz konusu.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Mutlaka... Zaten başından beri taraf.

BAŞKAN – O nedenle buraya gelmemesi bence etik bir durum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yeni taraf olmuyor ki.

BAŞKAN – Seçilemediği zaman, göreve tekrar iade edildiğinde veya seçildiğinde de kendisiyle ilgili, dönemle ilgili yapılan iş ve işlemlerden dolayı sorumluluğu devam ettiği için tekrar buraya davet ederiz, kendisi de burada yapılan iş ve işlemlerle ilgili açıklanmasını...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, TOKİ olarak burada hesabı vermeden belediye başkanı olmaya gitmesinin doğru olmadığı düşüncesindeyiz. Burada bir hesap varsa bu hesabı da gelir, burada verir.

BAŞKAN – Ama bakın, Sayın Sertel, anlıyorum, zaten ekip burada, beraber, birlikte varsa bir sorumluluk, hesap verme durumu varsa arkadaşlar da burada, birlikte zaten iş ve işlemleri yapmışlardır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tamam Başkanım, peki.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Yasal olarak resmî görevle buraya gelemez.

BAŞKAN – Evet, gelemez.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yani Genel Müdür olarak gelemez onu biliyoruz ama fiilen, Yönetim Kurulu olarak gelebilirdi.

BAŞKAN – 2017’de davet ederiz.

Yavuzyılmaz Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Bu konuyla ilgili bir cümle söyleyip sonra öneriyi geçeceğim. Daha öncede 16/11/2016 yılında KİT Komisyonunda TOKİ kurumu görüşülürken yine o zaman KİT Komisyonundaki Vekilimiz Haydar Akar artık önceki TOKİ Başkanı Ergün Turan’la, onunla ilgili şöyle demiş: “İki yıl önce kuruma yeni gelmişti, göreve yeni başlamıştı ve henüz kuruma vâkıf değildi. Aradan iki yıl geçti, artık, Başkanın çok fazla mazereti kalmadı yani kurum konusunda. Ama bugün denetlediğimiz raporlar 2013 ve 2014 raporları. Teorik olarak yine sizin döneminize ait olmayan raporlar. Eksiklikler varsa geçmiş dönemin eksiklikleri...” şeklinde ifade edilmiştir. TOKİ Başkanını bir kez daha KİT Komisyonunda bir şekilde görememiş olduk. Dolayısıyla kendisini bir şekilde bizzat KİT Komisyonunda ağırlayarak da denetleyememiş oluyoruz. Bunu sadece bir bilgi açısından sunmak istedim.

Evet, önerilere geçsek, şimdi bize teslim edilen üst komisyon raporunda şöyle bir yanıt var, siz biraz daha onu genişlettiniz. “Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır.” diye. Bugün Komisyonunda incelediğimiz öneriler ve yanıtlarında bu cümlelere çok sık rastlayacağız. Dolayısıyla mecburen buna rastladıkça da biz konuları açmak durumunda, genişletmek durumunda kalacağız. Verilen yanıt “Cumhurbaşkanlığı onayında” dediğiniz yanıt yine açık bir yanıt değil. Neyin onayda olduğunu yine biz anlayamıyoruz. Dolayısıyla ben, ilerleyen aşamada yanıt vermenizi de kolaylaştırmak bakımından birkaç soru sormak istiyorum.

Burada özellikle Cumhurbaşkanının onayına sunulan yanıt nedir, bunun açılımı nedir? Burada önerilen nedir? Müşavirlik hizmetlerini ve yüklenicileri denetlemek için kadronuzda bir istihdam artırımına mı gideceksiniz, kontrol mühendisi ve mimar sayısını mı artırmayı planlıyorsunuz, öneriyorsunuz? Çünkü buradaki müşavirlik hizmetleri çok düşük rakamlarla verilen müşavirlik hizmetleri değil. 2015 yılında verilen müşavirlik hizmeti 101,8 milyon TL, 2016 yılında da 118,4 milyon TL ve yine, devam eden işler nazarında da planlanan ödeme 750 milyon TL civarında. O yüzden lütfen, bize daha açıklayıcı bilgileri bu Komisyonunda ilerleyen öneriler ve cevaplar noktasında da verirseniz seviniriz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Buyurun Sayın Başkanım.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; 3194 sayılı İmar Kanunu’nun “Kamuya ait yapı ve tesisler ile sanayi tesislerde ruhsat” başlıklı 26’ncı maddesine, 7153 sayılı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 13’üncü maddesiyle aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Kamu kurum ve kuruluşlarınca inşaatın yapımına ve denetimine ilişkin hizmet alımı yapılmış ise inşaatın yapımına ve denetimine ilişkin her türlü fenni mesuliyet kamu kurum ve kuruluşu adına danışman firmanın mimar ve mühendislerince üstlenilebilir. Danışman firmanın fenni mesul mimar ve mühendisleri uzmanlık alanlarına göre yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat

eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini kamu kurum ve kuruluşu adına denetlemekle görevlidir.” Kanun 29/11/2018 tarihinde kabul edilerek 4/12/2108 tarihinde Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Yani geçen hafta Mecliste görüşülen kanun.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZUYILMAZ (Zonguldak) - Komisyon raporuna bir ek olarak ilave edebilseniz kısa bir periyod bile olsa... Zaten bize bir hafta önce üst Komisyon raporu geldiği için ya daha sağlıklı olurdu veya şu anda yanıt verirken biraz daha açarak bundan sonra yanıt verirseniz daha sağlıklı olur.

BAŞKAN – Yeni olduğu için biz de arkadaşlar -Sayın Yavuzuyılmaz dün itibarıyla- birlikte koordine olduk, arkadaşlara da söyledik, Sayıştayla da görüştük.

Bu konuyla ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayıştay önerisi doğrultusunda bir yasal düzenleme yapılmış. Bizim adımıza son derece sevindirici çünkü önemsiyorduk bu konuyu, gerçekten önemli bir husustu. Bu yasal düzenleme yapılması bir zorunluluktur. Bizim için memnuniyet verici. İlgili yasama maddesini Toplu Konut Başkan Vekili biraz önce okudular. Bugün yarın yayımlanmasını bekliyoruz. Dolayısıyla gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayıştayın görüşünü aldık.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 2 no’lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 2 no’lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Van ili Kurubaş köyü 1.058 adet konut, cami, ticaret merkezi ve 16 derslikli ilköğretim okulu ile ada içi genel altyapı ve çevre düzenleme işine ilişkin olarak 2014 yılı Sayıştay denetim raporunda talep edilen Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca yapılması istenilen incelemenin bir an önce sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Buyurun yanıt için.

TOKİ BAŞKAN DANIŞMANI MEHMET MURAT – İnceleme raporu doğrultusunda gerekli işlemler yapılmaktadır. Diğer taraftan, yüklenicikle mahsuplaşma yapılması için gerekli olan kesin hesap hazırlanması işi devam etmekte olup en kısa sürede sonuçlandırılacaktır. İdaremizce yüklenici firmayla mahsuplaşma yapılabilmesi için gerekli olan kesin hesap dosyası idaremiz tarafından 7/11/2018 tarihinde onaylanmıştır. Kesin kabul onay işleminden sonra kesin hak ediş yapılarak söz konusu dosya sonlandırılacaktır.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu maddede, Sayıştay raporunda Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca bu inşaatın incelenmesi istenmiş, ancak Sayıştay raporunda da neden, nasıl bir gereklilik doğmuş da inceleme talep edilmiş bu ifade edilmiyor, bu doğrultuda bir bilgi istiyoruz. Aynı zamanda, bu inceleme neden gecikmiştir şu ana kadar? Bu doğrultuda da bir bilgi talep ediyoruz.

BAŞKAN – Başka söz isteyen üyemiz? Yok herhâlde.

Sayın Başkanım, yazılı da verebilirsiniz.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Sayın Başkanım, buna daha sonra yazılı bir cevap verelim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, 2014 yılı Sayıştay denetim raporunda, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi talep edilen hususlarla ilgili olarak 7 Mayıs 2018 tarih ve 31394 sayılı ekinde yer alan 16 Ocak 2018 tarihli 18/1 sayılı inceleme raporu 9 Mayıs 2018 tarihinde Sayıştaya gönderilmiştir. Biz söz konusu raporu değerlendirdik, inceledik. Ben, izninizle, değerlendirmemizi arz etmek istiyorum kısaca.

BAŞKAN – Kısaca, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Teftiş Kurulu Başkanlığınca düzenlenen inceleme raporunda, Sayıştay denetim raporunda incelenmesi istenilen konuların büyük kısmının idare ile yüklenici arasında 10 Ocak 2017 tarihinde imzalanan sulh protokolü hükümleri doğrultusunda çözüme kavuşturulduğu belirtilmektedir. Söz konusu protokol ile yüklenici her ne kadar mahkeme kararı kendi lehine olsa da idarenin nam ve hesabına yapmış olduğu harcamaları ve kesin kabul eksikliklerinin tamamlanmasına yönelik tüm ödemeleri üstlenmiş, ayrıca geç teslim nedeniyle ödenen veya ödenecek tazminat tutarlarından sorumlu olduğu kısmı ödemeyi kabul etmiştir. Ayrıca, yükleniciye ait teminatların nakde çevrilmesi hususunda idare birimlerinin daha dikkatli ve özenli davranması gerektiği, namı hesap işlemlerinde yükleniciye rücu edilebilecek tutarın müspet zararlar sınırlandırılması nedeniyle idare birimlerinin bu konuda uyarılması gerektiği belirtilmiştir. Biz Sayıştay olarak bizim için yeterli olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla önerinin gündemden çıkarılmasını arz ediyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayıştayın görüşünü aldık.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 3 no'lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

KİT Alt Komisyonu tarafından değerlendirilen ancak KİT Alt Komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

TOKİ BAŞKAN DANIŞMANI MEHMET MURAT – KİT Alt Komisyonu tarafından incelenip değerlendirilen KİT Alt Komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben de iki madde üzerinde konuşacağım.

Birincisi, diğer öneriler, 7'nci madde. Bu, "TOKİ'nin birimlere araç tahsisi ve kullanılması yönünde esas usullerle çalışmalar yapılacak olup tebliğe alınacak araçların yerli malı olması hususunda özen gösterilecektir..." dediğiniz madde. Buna Sayıştay size idarenin yapmış olduğu bazı ihalelerin şartname ve sözleşmelerine maddeler eklemek suretiyle yüklenici firmalardan temin edilen araçlarla ilgili olarak bir öneride bulunuyor ve diyor ki: "Yüklenici firmalardan alınan araçların birimlere tahsisi ve idari hizmetlerinde hangi esaslar dâhilinde kullanılacağına ilişkin esas usullerin yer aldığı bir düzenlemenin hazırlanarak uygulamaya konulması..." diyor. Ayrıca, alınacak araçların Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 13 Eylül 2014 tarihli, 29118 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan yerli malı tebliği dikkate alınarak idarenin ihtiyaçları doğrultusunda menşeinin yerli olmasını istiyor. Şimdi, burada, idarenin, Sayıştayın bütün uyarılarına rağmen yüklenicilerden araç tahsis talep edilmesinin nedenini hâlâ anlayabilmiş değil ve onu soruyor. Ben de tabii size soracağım yani. 2017 ve 2018'i de dâhil ederek bana bu konuda tahsis edilen araç sayısının kaç olduğunu ve bunların kaçının yerli olduğunu, kaçının yabancı olduğunu ve bu araçların hangi birimlerde kullanıldığını ve hangi görevdekilerin emrine verildiğini, tabii ki burada yüklenicilerin ödediği belirtiliyor ama Sayıştay da onu şöyle söylüyor: "Bu yükleniciler de size yüklüyorlar yaptıkları sözleşmeler ve ihalelerde." diyor ve bunların, bu araçların yıllık yakıt masrafı ve katettikleri kilometrelerini soruyorum. Ayrıca, kurumun kendine ait araç sayısı nedir? Bu araçların yıllık yakıt masrafı nedir?

Yine ben bir diğer öneri, 11 var. Bu 11 de tabii ki bu geçmiş dönemde çok tartışıldı ve geçmişte bizim Çevre Bakanımız -kulakları çınlasın- Erdoğan Bayraktar'ın da "Evet, Aykut Erdoğan doğru söylüyor, biz burada kurumu zarara uğratmışız, TOKİ'yi zarara uğratmışız, benim zaafımdır bu. Bir idareci olarak orada yapılan yanlış görmeliydik ve burada -eğer- kim suçluysa cezasını çeksin, ben de dâhil." dediği bir proje var. Bu proje TOKİ'nin dolandırıldığına ilişkin bir proje. Hâlâ da devam ediyor ve niye diğer önerilere atıldığı anlaşılmaz. Öneri (11); KC Grup yükümlülüğündeki 3 ayrı gelir paylaşımı işin kapsamında Sayıştay size diyor ki: "Ankara 10'uncu Sulh Ceza Mahkemesinin 2011/1474 sayılı davayla ilgili, sanıkların suç işleme kastı olmaksızın işlem yaptığı, idarenin herhangi bir ödeme yapmadığı..." falan diye devam eden, işte, şu anda hâlâ yargıda olduğunu söylediğiniz bir dava. Ama buradaki verilen cevapta siz diyorsunuz ki: "Bu iş titizlikle devam ediyor, işte, borçluların, kayıtlı mal varlıklarının haczi için titizlikle devam ediyor." diyorsunuz ama, aradan geçen yedi, sekiz yıl ve bu yedi, sekiz yıl içerisinde sizin hâlâ TOKİ'nin alacağı Alaattin Akar ve Selahattin Demir'le ilgili yasal süreç başlattığınızı ve bu işlemlerin titizlikle takip edildiğini söylüyorsunuz. Şimdi, bunun çok önemle altında durmak ve üstünde durmak gerekiyor çünkü TOKİ bugün Türkiye'de yoksullara, dar gelirliilere konut yaptığı söylenen ve bu konut sayesinde de vatandaşların ev sahibi olmasını sağlayan bir kurum. Ama bu kurum dolandırıldı ve bu dolandırıcılar hâlâ bunun hesabını vermiş değiller. Ne ceza olarak ne de maddi olarak ödeyebilmiş değiller. Bu anlamda, sizin bununla ilgili, son gelişmelerle ilgili bize bilgi vermeniz gerektiğini düşünüyorum çünkü bu durumda, bu KC Grubu kurtarmak için TOKİ ayrıca onlara bir olanak daha sağlamış vakti zamanında. Sarphan Finans Park diye Ataşehir'de bir yapı yapılarak, bir inşaat verilmiş. Bu inşaat tamamlanıp buradan elde edeceği gelire bu borcu kapatması hedeflenmiş. Fakat adamlar orayı da batırılmışlar yani oradan da bir zarar söz konusu. Dolayısıyla TOKİ'nin bu noktadaki durumu son derece sıkıntı verici diye düşünüyorum ve bu konuya ilişkin,

bunun mutlaka üstüne ciddiyetle gittiğiniz inancındayım ama Sayın Erdoğan Bayraktar'ın kulakları çınlasın. Bu konuda tekrar söylüyorum: “Kim suçluysa cezasını çeksin, buna ben de dâhil.” demişti Erdoğan Bayraktar, yiğit bir Karadeniz delikanlısıydı, bazı şeyleri söyledi ve gitti, siyasi hayattan da gitti. Şimdi nerede, kulakları çınlasın. Fakat bu cezayı kim çekecek? Bu, TOKİ'nin büyük miktarda, o günkü rakamlarla 60 trilyonu geçen, bugünkü faiziyle, o günkü koşullara göre alacak miktarı oldukça yükselmesine rağmen bu konunun hâlâ çözümlenmemiş olması bence bir zafiyet taşıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sizin söyledikleriniz 2016 yılının diğer önerileriyle ilgiliydi galiba Sayın Sertel ama daha sonra gelecek...

ATİLA SERTEL (İzmir) – 2015/11'de de var.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, 2015 ve 2016'da ortak, yani konu aynı ama veriler tabii değişti, birçok öneri var. Ben de 2015'teki birçok öneriyle ilgili soru sorarken aynı zamanda da 2016'dan da çeşitli, tabii, atıflar yapmak durumundayım.

Birinci öneriyle ilgili olarak; “İdarenin iştiraki şirketler üzerinden gittikçe artan sayıda personel çalıştırılmasının hukuki birtakım sorunlara yol açmaması, personel harcamalarının gerçek durumunun ortaya konulabilmesi, personel çalıştırılması uygulamasının şirketler üzerindeki olumsuz etkisi de dikkate alınarak iştirak edilen şirketler üzerinden personel çalıştırılması uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve personel ihtiyacının giderilmesinde uygulanmakta olan meri mevzuat çerçevesinde çözümler üretilmesi.” Şimdi yanıt “Öneri doğrultusunda meri mevzuat çerçevesinde işlemler yapılacaktır.” Yani bu bir yanıt değil. Ne olduğunu açmanızı sizden rica ediyorum. Aynı zamanda, Sayıştay, tabii, raporunda bu konuyu biraz daha açmış, açıklamış, diyor ki: “Anayasa'nın 128'inci maddesinin birinci fıkrasında “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür.” hükmü var. Daha sonra, iştirakte olan firmaların da bu konuyla ilgili, sanki buna aslında zorlandıklarını ima ederek şöyle bir açıklamaları var, diyor ki Dentaş Gayrimenkul Yatırım AŞ ve Estaş Gayrimenkul Yatırım ve Geliştirme Sanayi Ticaret AŞ temsilcileri: “Bilindiği üzere, şirketimizce hazırlıkları tamamlanan birçok projeye imar planlarının iki yıldır yapılmaması nedeniyle başlanamamış ve ciddi bir likidite sıkıntısı oluşmuştur. Bu sıkıntıyı aşmak için kullanılan banka kredi borcu 150 milyon TL'ye yaklaşmıştır. 2016 yılı içinde personel ödemeleri için bile banka kredisi kullanmak zorunluluğu doğmuştur. Bu durum karşısında şirketin likidite sıkıntısı nedeniyle borçlarını ödeyemez duruma düşüp iflas etme riskine karşı önlem alınması tüm ortakların sorumluluğu hâline gelmiştir.” Bu, her iki yılda da devam ediyor 2015, 2016. TOKİ neden bu konularla ilgili karar almakta ve uygulamaya geçmekte bu kadar ağır davranıyor, yavaş davranıyor? Hani sahadaki işleri yapma konusunda zaten gerçekten çok ciddi bir zaman kaybı var, bunlardan doğan tazminat yükü var, onu da biliyoruz ama kendi yönetimini toplamakta, karar almakta ve uygulamaya geçmekte de neden bu kadar zorlandığını açıkçası anlamak çok güç. Birinci öneriyle ilgili üzerine değineceğim konular bunlar. Sizin bu cevabınızı cevap olarak kabul edemiyorum. Bize lütfen KİT Komisyonunu önemseyeceğinizi de, bu konuda bize dönük bir çalışma yaptığınızı da ifade eden bir açıklama bekliyoruz burada.

Öneri (3)'te "Sözleşme imzalandıktan sonra proje ve imalat değişiklikleriyle karşılaşmamak için; projelerin gerçekleştirileceği arsa ve arazilerdeki sorunların ihale öncesinde giderilmesi, proje değişikliği durumunda yapılmış olan imalatların yer değiştirilmesi veya sökülüp yerine yeni imalatların yapılması da söz konusu olacağından, imalat değişikliği taleplerinin imalatlara başlanılmadan önce projelerin detaylı incelenerek öncelikle ihaleden önce belirlenmesi, ihaleden sonra zorunluluk arz eden değişikliklerin ise yer tesliminden sonra uygulama projelerinin onaylanması sırasında yapılması." demiş. Verdiğiniz yanıtın açıkçası önerideki konuyla, özellikle ikinci paragrafıyla en ufak bir yakınlığı yok yani yine açık bırakılmış. Hiçbir çözüme dayalı bir yönü yok, geçirilmiş görünüyor. Bu konuyla ilgili özellikle zaten ideal olan şey, aslında bu tip inşaat projeleri yapılırken zaten avan projenin oluşması aşamasında kullandığınız proje firmasıyla sizin uygulama projesini de üretmeniz. "Ya bunu kim böyle yapıyor?" dersiniz Türkiye'de hiç kimse ama dünyada gelişmiş ülkeler ve inşaat sektörü piyasasındaki firmaların büyük çoğunluğu. Hatta biz maalesef, avan proje üzerinden zaten ülke olarak yurt dışındaki ihalelere girdiğimiz için dolayısıyla işi tamamlama sürelerimizde ve aynı zamanda projenin tamamlanmasıyla ilgili öngörülerin hepsinde ciddi bir yanılma oluyor. Yani biraz ben bunu yöneticilere de bağlıyorum açıkçası. Yani yöneticilerin biraz da kraldan çok kralcı olması, bir işin bilimsel metotlarla yapıldığında aslına tamamlanacağı süre belliymiş o malzeme akış süresi, işinin oraya getirilmesi, projeye buluşturulması, proje yönetiminin oluşmasının süresi bilimsel olarak belliymiş bu süreyi -gerek siyasi çerçeveye diyeyim veya bu özel sektörde de maalesef böyle- belirli kişileri memnun etmek açısından gömleğin ilk düğmesi yanlış ilikleniyor ve ondan sonra da bir yılda bitecek projeler maalesef iki, üç yılda bitiyor veya iş güvenliği kuralları göz ardı edilerek iş çok hızlı yapılmaya çalışılıyor ve burada da ölümlü kazalara yol açılıyor. Buna çok örnek verebilirim ama sizler ve Türkiye kamuoyu zaten buna da vâkıf. Dolayısıyla bu noktada özellikle proje çizim süreleri, projenin sahada uygulanıp inşaatın bittiği ve teslim edildiği -kesin kabulün yapıldığı süreden bahsetmiyorum, o, Sayıştay raporunda zaten üç aşağı beş yukarı belirtilmiş- projeyi çizdirdiğiniz süreyi merak ediyorum. Çünkü profesyonel bir projenin bir çizilme süresi var, çeşitli detaylarıyla. Yani bunu düzgün bir şekilde yaparsanız, 30 katlı bir binaya takacağınız paratonerin bütün dış cephe detaylarıyla birlikte çizilmiş hâlini alırsınız, bunu uygulayacak yükleniciye verirsiniz, o da onu uygular. Ama siz eğer projeyi zamanından çok daha erken iki ayda, üç ayda bitireyim diye yaparsanız size 2 katlı bahçeli bir evin üzerine konmuş bir tane paratoneri çizerler, bir yerden "copy paste" yapar, yapıştırırlar ve netice itibarıyla böyle bir süreç olur. O nedenle, tekrar ve tekrar...

BAŞKAN – Sayın Yavuzylmaz, toparlayalım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - ...proje firmalarına çizdirdiğiniz, hâlihazırda devam etmekte olan yani bu süre uzatımını alan projelerdeki projenin çizildiği süreyi istiyorum ki siz de biz de hepimiz bir analiz yapalım, şapkaımızı çıkarıp önümüze alalım. Bu sürelerin sadece yükleniciden de değil, ülkenin koşullarından, dolar, döviz kurlarının oynamasından, malzeme akışından -birçok malzeme ithal ediliyor kaynaklanmasıyla bağlantılı olduğu ama en başta gömleğin ilk düğmesi projenin çizimindeki eksikliklerden kaynaklandığı noktasının analizini birlikte yapmış oluruz.

4'üncü maddede -uzun uzun maddeyi okumuyorum- maddenin son cümlesi diyor ki: "Altyapı işleri kapsamında verilen süre uzatım kararlarında, işin ilerleme seviyesi dikkate alınarak sadece ilgili imalat kalemleri dikkate alınarak süre verilmesi." Şimdi burada da şöyle bir sıkıntı var: İnşaatı biraz bilen, tabii burada sözüm de Sayıştaya ama Sayıştay da bunda herhâlde farklı bir şey ifade etmek istedi ama eksik bir cümle gibi görünüyor. O da şöyle: Bir imalatın yapılması için öncül ve imalat yapıldıktan sonra bir başka imalatla olan bağlantısı nedeniyle de ardıl işler var. Dolayısıyla bir işin gecikmesi sadece

o iş kalemini mutlaka etkilemeyecektir altyapı da olsa, mutlaka üstyapıya da etki edecek. Dolayısıyla bu birbirine bağlıdır. O nedenle süre uzatımı kararlarını sadece tek bir imalat kalemine bağlamak çok gerçekçi durmuyor.

6 numaralı...

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, yalnız Sayıştay grubunda inşaat mühendisi bir arkadaşımız var bildiğim kadarıyla.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Güzel, cevap verebilir yani açıklama yapabilir.

BAŞKAN – Tamam.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Öneri... Bir de geçmeden önce şu kısmı da vurgulayayım, daha sonra çünkü buraya da gelecek...

BAŞKAN – O artık, Sayın Yavuzyılmaz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Yani şöyle...

BAŞKAN - ...diğer öneri kısmında, tavsiyeler kısmında biz normalde üçle veya en fazla dörtle sınırlandırılmıyorduk yani çok fazla sayıya çıkarsa bu iş, oylamaya geçeriz. Biz artık bunun adedini ayarlayalım lütfen. Bu alt komisyonlarda zaten görüşülüyor. Yani, lütfen Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - O zaman şu kısmı birkaç... Hızlandırayım ben.

BAŞKAN – Kısaca, evet, lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Çünkü burayı hızlı geçince 2016'da daha çok üzerine konuşulacak pek bir şey kalmıyor.

BAŞKAN – Zaten konuşmayacaksınız o zaman, pazarlığımız öyle. Sayın Sertel de 2016'da konuşmayacak, siz de.

Sayın Yavuzyılmaz, uzatmadan, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Bu gecikmelerden kaynaklı. Bakın, ilk başta bu projenin çizilmesi aşamasına geliyor, ta oradan başlayan bir hata, hiç Sayıştay da değinmemiş, sizin verdiğiniz yanıtlarda da yok, tamamen dikkatten kaçan, proje çizmek bir prosedürmüş gibi algılanıyor bir mühendislik çalışmasının içinde. Şimdi bundan kaynaklanan bir uzama olduğunda da bu tazminat davalarına yansıyor hâliyle. Bakın, 2016 yılından söyleyeyim, geç teslim nedeniyle açılan tazminat davaları toplam 26.412, lehte bitenler 996, aleyhte bitenler 22.707. Şimdi ben 2015 ve 2016 Sayıştay raporlarının yıllarını topladım, niyeyse ayrı yazılmış. Hepsini topladığımızda 2010 yılından itibaren 144,7 milyon TL TOKİ tazminat ödemiş. Bu ne demek? TOKİ her gün 55 bin, 56 bin TL tazminat ödüyor demek. Bu, inanılmaz ve açıklanması gerçekten yani nasıl açıklasınız yanıtının kabul edilebilir bir yanıt olması mümkün görünmüyor, onu söyleyeyim. 56 bin TL her gün tazminat ödüyorsunuz, sadece geç teslimden kaynaklı, bir de diğerleri var.

Bu öneri (7)'deki menşesi yerli olan araçla ilgili olarak bu araçları marka ve listelerini ve yerlilik oranlarını sizden talep ediyoruz. Ben tekrar talep etmiş olayım.

Bu öneri (6)'daki ceza oranı, belirlenen ceza oranı... Açıkçası ben bir hesap yaptım, burada tarif edildiği noktadan bir hesap yaptım. Bakın, şöyle ifade edilmiş: "İdare tarafından yüklenici firmalara geçici ve kesin kabulden sonra eksik imalatların verilen süre içinde tamamlanamaması nedeniyle geciken günler için sözleşme bedelinin yüzde 0,05'inin, belli bir orandaki gecikme cezasının işin eksik kalan bedelinin ihale bedeline oranlanmasıyla bulunan oran üzerinden günlük ceza kesintisi uygulanmaktadır." Hesapladım bunu 10 milyon TL'lik bir iş için; dedim ki yüzde 90'ı bitsin, 1 milyon

TL de kalsın, bu da günlük 50 TL ceza anlamına geliyor. Dolayısıyla 2016 yılında bir müdahale yapmışınız, tekrar bir değişiklik gerçekleşmiş, onun da nasıl bir değişiklik olduğu hiç anlaşılıyor, öyle söyleyeyim. Onu da açıklamanızı sizden rica ediyoruz.

BAŞKAN – Bitti mi Sayın Yavuzılmaz?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Yavuzılmaz.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Toplu Konut İdaresinin çok değerli temsilcileri, hepiniz hoş geldiniz.

Tabii ki TOKİ sosyal devlet olmanın bir gereği olarak öncelikle dar gelirlilerin konut ihtiyacını karşılıyor, bu konuda son derece başarılı hizmetler yapmış hatta kişilerle kaim olmayan kurumsal bir başarısı söz konusu. Özellikle inşaat sektöründe bir lider konumunda. Tabii ki dünyada Türkiye'nin inşaat sektöründe ikinci duruma gelmesinde de TOKİ'nin önemli rolü olduğunu düşünüyorum ve tebrik ediyorum.

Galiba bir ay önce, 5 tane millet bahçesinin toplu açılışına katıldım Başakşehir'de. Arkadaşlarımızın oraları ziyaret etmesini özellikle istiyorum, mükemmel. Kişi başına düşen yeşil alan miktarının artmasında ve sosyal ihtiyaçlarımızın, insanlarımızın dinlenmesinde, eğlenmesinde, çocuklarımızın, ailelerin iyi bir hafta sonu geçirmelerinde gerçekten mükemmel bir şey, tebrik ediyorum. Öncelikle bunları belirteyim.

Yalnız ben TOKİ'nin yurt yapımında daha fazla rol almasını arzu ediyorum çünkü yurt yapımının Türkiye için ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Evet, yurt yapımına devam ediliyor, galiba 189 yurt yapılmış ama bunu bence çok artıralım, çok kısa sürede yapabiliyoruz, daha fazla önem verelim diye düşünüyorum. Gerçekten ülkemizin şu an yaptığı mücadele açısından da bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Bir de yurtlarda, hastanelerde ve okullarda mimarinin artık klasik olmaktan çıkıp da yani gerekirse Selçuklu mimarisini de öne alan yeni bir estetik getirilmesini çok arzu ediyorum. Bunu da bekliyorum, bu konuda öncü olabiliriz çünkü bizim inşaatlarımızda tarihî mimarimizin önemli olduğunu düşünüyorum.

Güvenlik duvarı ve terör yolu konusunda gerçekten başarılı hizmetleriniz var. Bunun Türkiye'nin terörle mücadelesinde çok önemli olduğunu ve buna devam etmemiz, hatta hızla devam etmemiz gerektiğine inanıyorum.

Şehit ve vazife malullerinin ailelerine konut yapıyorsunuz, bu bakımdan da tebrik ediyorum ve bunun da devamını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Çelik geneli üzerine çok güzel bir konuşma yaptı, teşekkür ediyorum ben de, maddeler yoktu ama. Ben de karıştırdım, Sayın Başkan uyardı aslında, dönüp bakmam lazımdı.

BAŞKAN – “Sayın Çelik’i niye uyarmadınız?” demek mi istiyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, hayır, lütfen.

2015'in diğer önerilerine baktığımda, Sayın Başkan aslında beni uyardı ama ben 2016'nın önerisini 2015'e almışım, şimdi düzelterek o öneri (11), 2015'in çok önemli, 2016'yı da konuşmuş oldum böylece, 2016'da konuşmamış olacağım.

BAŞKAN – Zamandan tasarruf ettik yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Zamandan tasarruf etmiş olduk, sabrınız için teşekkür ediyorum.

Şimdi bu öneri (11) çok önemli. Sayıştay sizi uyarıyor, hâlâ devam ediyor musunuz bilmiyorum aynı yöntemle. Diyor ki: “İdare tarafından doğrudan satış yöntemleriyle iştiraklere devredilen değerli arsa ve arazilerin rekabete açık genel satış yöntemi olan açık artırma yöntemiyle satılması...” diyor. Bu son derece önemli yani Sayıştay diyor ki: “Bu mallar, mülkler sizin, sizin elinizde; bunları rayiç değerinde ve en yüksek bedelle satın.” Siz ne yapmışsınız? İşte bu Sayıştayın denetimi sırasında ortaya çıkan raporda okunuyor, 107'nci sayfada: “Mülkiyeti idareye ait 3/4/2014 tarihli gayrimenkul satış sözleşmesi ile idare payı yüzde 49, Emlak Konut AŞ'ye SPK'ca onaylı gayrimenkul değerlendirme şirketlerinde tespit edilen 260 milyon 410 bin bedel üzerinden satışı yapılan İstanbul Başakşehir 443 ada 44, 45, 51, 53 parsel 458 ada, 18, 20 parsel 882 ada, 1 ve 3 parsel sayılı 174 bin 306,14 metrekaare yüzölçümlü arazinin bu satış tarihinden on üç ay sonra 433 ada...” işte devam ediyor böyle, diyor ki: “Bu Emlak Konut AŞ yönetim kurulu tarafından, yönetim kurulu kararıyla Artaş İnşaat Sanayi Ticaret Şirketine 876 milyon artı KDV bedel üzerinden arsa karşılığı gelir paylaşımı şeklinde verilmesine karar verilmiş. Sözleşme çerçevesinde 876 milyon TL'lik arsa karşılığında gelir paylaşımı projeye tahsis edilerek iştirakin bu gelir paylaşımından elde edeceği yüzde 40 oranında 354 milyon TL'ye isabet ettiği, ayrıca 443 ada...” diye devam eden, uzatmayayım, burayı mutlaka daha geniş okumak lazım. Ama sonuçta, Emlak Konut sizden aldığı araziye çok kısa bir süre sonra bir başkasına toplamda yüzde 291,1 oranında kârla satıyor. Yani Emlak Konutun sizin ona devrettiğiniz, sattığımız arsayı 497 milyon 578 bin TL kâr koyarak bir başkasına satıyor.

Şimdi, burada amaç nedir? Sizin kendi konutunuzu açık artırmayla o rakamda satma imkânınız varken Emlak Konuta devretmenizdeki amaç nedir? Acaba Emlak Konut Sayıştayda denetim dışı diye mi? Yoksa Emlak Konutu çok mu takdir ediyorsunuz, çok mu destekliyorsunuz, çok mu para kazanmasını istiyorsunuz? TOKİ bu konuda geride kalsın, Emlak Konut öne mi çıksın diyorsunuz? Bu çok önemli, bunun cevabını istiyorum. Bir de burada aslında Sayıştaya sormak isterim ki burada Sayıştayın denetlemesinde çok açık ve net görülüyor bu ve önerilerinde de var. Diyor ki işte: “Bu açık genel satış yöntemi olan açık artırma yöntemiyle satılması...” Yani burada diyor ki Sayıştay: “Ey TOKİ zarar etme, kâr et yani satacaksan sen arazini, çık açık artırmayla, yükselterek sat.” Ama Sayıştayda her nedense bu öneri alt komisyonda da şeyde de iç önerilere alınmıyor. Yani bunun iç önerilere alınmasındaki sıkıntı büyük. Bunu aslında TOKİ'nin kendi kuralları içerisinde ve kendi davranış biçimleri içerisinde bence en önemli madde hâline getirmesi lazım. TOKİ zarar etmek için yok ki, TOKİ kâr edip işte Sayın Çelik'in bahsettiği gibi yurtlar yapsın, Sayın Çelik'in bahsettiği gibi millet bahçeleri yapsın, Sayın Çelik'in bahsettiği gibi fakir fukaraya konut yapsın. Niye bundan siz Emlak Konuta bu kadar kâr etme imkânı sağladınız? Bu benim çok merakımı çekti.

Başkanımıza teşekkür ederim. Aslında 11/11, bu 2016/2015 biraz karışıklık oldu, düzeltmiş olduk. Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Ceylan.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli üyeler, TOKİ'nin Değerli Başkanı ve üyeleri, Sayıştayımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, şunu özellikle ifade etmek istiyorum: TOKİ gerçekten ülkemizin en başarılı kuruluşlarından bir tanesi. Hatta Türkiye'nin en başarılı kuruluşlarından bir tanesi olmasının yanı sıra dünyanın da örnek aldığı, çalışmalarıyla ülkemizin gurur kaynağı olduğunu söyleyebilirim. Yaptığı bütün projelerde de çok güzel, örnek çalışmalarıyla ülkemizde bir çağ açtığını da ifade etmek istiyorum.

Bir konuya değinmek istiyorum: Özellikle yüklenici firmaların bazı yerlerde aldığı işlerde iflas etmesi veya zor duruma düşmesinden dolayı o bölgenin esnafına olan borçlarında büyük sıkıntılar yaşandığına dair bilgiler alıyorum. Benim seçim bölgem olan Nallıhan'da aynı şey yaşandı. Nallıhan'da toplu konutun yaptığı binaları alan yüklenici firma, piyasaya bol miktarda borçlanarak maalesef inşaat yarım durumda kaldı. Sizlerle görüşmemizde, “Bizim bu konularda yapacağımız bir şey yok.” ifadelerini alıyoruz. Esnaf zor durumda -yüzlerce esnaf neredeyse- alacaklarını alamıyor ve inşaat durmuş vaziyette. Bu konularda bir tedbir alınması lazım yani bu tür zor duruma düşen firmalar, yüklenici firmalar, bilgi alındığı takdirde hak edişlerinde, bu borçlu olanlara ödeme yapıldıktan sonra hak edişlerinin verilmesi gibi bir tedbir alınabilir. Bu konuda Sayıştayın da bir öneride bulunmasını ben tavsiye ediyorum ve bu Nallıhan'daki -benim özellikle bildiğim bir yer olduğu için söylüyorum- esnafın mağduriyetinin nasıl giderileceği konusunda sizlerden destek bekliyorum.

Ben tekrar teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Evet, diğer öneri ve tavsiyelerden sayın üyelerimizin bahsettiği konuları duyduunuz Sayın Başkanım. Bunları yazılı olarak da yanıtlayabilirsiniz, sözlü olarak da yanıtlamak istedikleriniz varsa buyurun.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Şimdi, bazı teknik konular var, burada sahada olan arkadaşlarımızın teknik sorulara vereceği cevaplar var. Bazılarına da yazılı olarak cevap vereceğiz. Şimdi, uygun görürseniz Başkan Yardımcısı arkadaşımız teknik konularla ilgili cevap verecek.

BAŞKAN – Yazılı olarak verdiklerinizi de sayın milletvekillerimizin bahsettiği gibi detaylı, doyurucu bir mahiyette olsun ki tekrar tekrar gündeme gelmesin.

Sayın Başkan Yardımcım da bu belirteceğiniz konuyla ilgili olarak kısa ve özet olarak; yazılı kısmı daha detaylı verebilirsiniz.

Buyurun.

TOKİ BAŞKAN VEKİLİ ÖMER BULUT – Sayın Başkanım, ağırlıklı olarak teknik konulardan sorumlu bir başkan yardımcısıyım ama çeşitli dönemlerde tabii diğer birimlerde de çalıştığım için konuların çoğuna hâkimim.

Sayın vekilimin önerilerini zaten dikkate alacağız, çok değerli önerileri de var bizlere ama önce şunu vurgulamak isteriz: Bunlar hep 2015 ve 2016'da verdiğimiz cevaplardır yani onun için burada mesela “Öneri doğrultusunda hareket edeceğiz.” dediğimiz şudur: Sayıştay raporunun hazırlanıp bize gelmesi bir süreç olacak işlem olduğu için biz buna böyle kısa cevaplar veriyoruz. Bu raporlar o dönemde hazırlanıp matbaaya gittikleri için o şekilde kalmışlardır, onun için orada cevapları kısadır, zaten Komisyonunda da bu cevapları biz açıyoruz.

Şimdi, iştirakler üzerinden personel çalıştırılmasıyla ilgili husus şu: Takdir edersiniz ki TOKİ butik bir kurum, personel sayısı da çok az. Ama personel sayısının artırılmasıyla ilgili husus da tamamen Maliye Bakanlığının personelle ilgili tutumuyla alakalı bir durum. Yasal bir engel yok iştirakler üzerinden personel çalıştırmamızda, tabii bu personel çalıştırdık iştiraklerimiz üzerinden, onlarla

sözleşme yaptık, teknik sorumlulukları kendilerine yükledik zaten ve son zamanlarda da özellikle iştiraklerin üzerindeki mali yükü azaltmak bakımından da açabildiğimiz kadro oranında da bunları TOKİ bünyesine almaya gayret gösteriyoruz Sayın Başkanım.

Zonguldak Vekilim, tekniksizin herhâlde.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Elektrik mühendisiyim.

BAŞKAN – Elektrik mühendisi, teknik yani evet.

TOKİ BAŞKAN VEKİLİ ÖMER BULUT – Şimdi, bahsettiği konular son derece kayda değer konular ve bizim de zaten şimdi, bu 2015 raporu olduğu için bazı şeyler de çok değişti zaten. Biz şimdi uygulama projesiyle çıkıyoruz. Zaten mesela öneri 3'te avan projeye çıkılması sebebiyle aksaklıklara sebebiyet veren birçok şeyi düzelttik ama tamamen düzelttik dersek zaten biz yanlış söylemiş oluruz. Bu yönde de ciddi gayretlerimiz var zaten.

“Uygulama projesiyle çıkarken süreç önemli, ne kadarda hazırlayabiliyorsunuz?” dediniz. Şimdi, bu iş konut olursa biz bunu çok çabuk hazırlarız, zaten hazırlayamayız dersek o zaman yıllardır biz hiçbir şey yapmadık demektir. Şimdi, 833 bin konut yapan bir kurum zaten konut projelerini artık kısa bir sürede de hazırlayabilecek noktadadır ama özellikli bazı projeler vardır, kamu yatırımları için gelen projeler. Biz özellikle de bu projelerde o konunun direkt uzmanı olmadığımız için hem mühendislik hizmetlerini -ilgili disiplinlerin- işte makinasını, elektriğini, mimarını alırken o kriterlere dikkat ediyoruz. Ayrıca o işi bize hangi kurum yaptırıyorsa, kullanıcısı o olduğu için onun da isteklerini en başında alıyoruz ama maalesef bizim gösterdiğimiz özeni yani TOKİ'nin gösterdiği özeni iş yaptığımız ilgili kurum bizim kadar göstermiyor. Ama biz gene de buna gayret gösteriyoruz. Bu projelerin yapım süreçleri zaman zaman bir yılın üzerinde bir süreç alıyor Sayın Vekilim.

Şimdi, 2016'nın şeyi vardı zaten, 2016 kısmıydı onun için 2015'deki... Orada bir karışıklık oldu, ona daha sonra cevap vereceğim zaten.

Şimdi, gene Zonguldak Vekilimizin bu ceza kesilmeleriyle ilgili çok açıklayıcı olmadığından bahsetti. Şimdi, şöyle Sayın Milletvekilim: Bu zaten hani geçici kabulden sonra yüklenici firma bazı şeyleri yerine getirmediği zaman bunun nam ve hesabını zaman zaman biz bu işleri devralıyoruz. Buradaki ceza çok yüksek bir ceza değil. Neden yüksek bir ceza değil? Çünkü, bu iş kabule hazır anlamına gelir ama yüklenici artık bu işi getiremeyecek duruma geldiğinden dolayı buradaki ceza zaten 4734'te sözleşmesinde tanımlanmamış. Onu idareye takdir olarak bıraktık. Biz bunu düşük tutmaya çalıştık, ihmal ettiklerini görenek biz bunu 3 katına çıkarttık ama yeni bir kanun değişikliği var, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu konuda düzenlediği bir yönetmelik şeyi var. Orada yüzde 25'yle sınırlayacak yani sabitleştirecek, orada öyle bir durum var.

Şimdi, Sayın Vekilim araçlarla ilgili durum da şöyle: Sayıştayın zaten “Bu araçlar alınmasın.” şeyi yok. Sadece, alınan araçlar kullanılırken azami dikkat edilsin şeyde. Biz inanın ki bu araçların, zaten hani son zamanlarda bu araç sayısı da tamamen azalmış durumda. Bu araçları tamamen şantiyelerde ya da kontrolörlük hizmetlerinde... Zaman zaman bize bile diyorlar işte...

BAŞKAN – Sayın Başkan Yardımcım, hızlı, seri ve yazılı olarak da verebilirsiniz, bunlar detay.

TOKİ BAŞKAN VEKİLİ ÖMER BULUT – Ama usulüne uygun olarak zaten...

Başkanım, bir de İzmir Vekilimiz Sayın Sertel'in bu 11'inci maddeyle ilgili iştiraklerle arsa satışıyla ilgili bir husus var. Şimdi, Sayın Vekilim, “Burada amaçlanan nedir?” dersiniz zaten hani Sayıştay raporlarından kaçırma gibi bir şey söz konusu değil. Özellikle, mesela biz bu satışları yaptığımız dönemde hem biz hem Emlak Konut Sayıştaya tabi, denetleniyor ama biz zaten son zamanlarda buna da dikkat ediyoruz, son zamanlarda iştiraklere bir satışımda söz konusu değil. Ama burada amaçlanan

nedir? Şimdi, hasılat paylaşımı yöntemiyle bir satışı yaptığınız zaman, bu kaynakların uzun vadede idareye dönmesini gerektirir. Ama idare zaman zaman zaten kendi iştiraki... Ki o dönemlerde tamamen kamuya ait bir şeydi, bir kısmı borsaya açılmıştı ama borsada çok kişilere bağlı değil, tüm şeye açılmış bir şey olarak yani speküle edilecek bir durum. Şimdi devam etmiyoruz Sayın Vekilim ama orada inanın ki TOKİ kaynağı kendine... Şimdi mesela bize deseler ki...

BAŞKAN – Sayın Başkan Yardımcım, toparlayalım.

TOKİ BAŞKAN VEKİLİ ÖMER BULUT – Tamam Sayın Başkanım.

Şimdi istesek de Emlak Konut bizden almaz, çünkü artık onlara dersiniz: “Niye peşin alıyorsunuz TOKİ’den?” diye.

BAŞKAN – Ne söyleyeceğimize, ne söyleneceğine yorum yapmayan Sayın Başkan Yardımcım, arkadaşlar söylediler söyleyeceklerini. Yazılı olarak verin artık.

TOKİ BAŞKAN VEKİLİ ÖMER BULUT – Tamam Başkanım, diğerler sorulara yazılı olarak cevap verelim.

BAŞKAN – Tamam, peki, teşekkür ediyorum.

Kurumun 2016 yılına ait 1 ve 2 no.lu önerilerini görüşmüştük. Bu nedenle 2016 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum, buyurun.

O konuda Sayıştayla ilgili görüşünüzü de belirtin, tamam mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 3:

KİT alt komisyonu tarafından değerlendirilen ancak KİT alt komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

TOKİ BAŞKAN DANIŞMANI MEHMET MURAT – KİT alt komisyonu tarafından incelenerek değerlendirilen ancak KİT alt komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Yavuzyılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 5 numaralı öneride “İlave imalatlardan dolayı verilecek süre uzatımlarında teknik olarak bu imalat için gerekli olan sürelerin hesaplanarak verilmesi, sözleşme süresi içinde yapmadığı imatlara ilave imatların süresi artırılarak dolaylı olarak süre uzatımı verilmemesi”ne yanıt olarak “İş tamamlandıktan sonra bile imatlarla değişiklik yapılmakta.” kısmı... İş tamamlandıktan sonra bile imalatla değişiklik yapılmasına neden olan faktörleri açıklamanızı sizden istiyoruz. Biraz önce bir başkan yardımcımız ifade etti “Müşteri konumunda olan çeşitli kurumlardan da ilave talepler geliyor.” diye ama burada, tabii, biz milletvekili olarak hem vatandaşın hem TOKİ’nin hem Hazinesinin hem de yüklenici olan diğer firmaların da uyumlu çalışmasını ve onların da haklarını değerlendirmek durumundayız. Yani buradan gördüğümüz, analiz ettiğimiz üzere, özellikle TOKİ’den veya TOKİ’nin müşteri olarak hizmet verdiği kurumdan kaynaklı ciddi bir... İşin süresinin uzaması, farklı taleplerin gelmesi, zamana yayılmasıyla da ekonomik olarak bir sıkıntı altına girmesi var. İştirak de olsa, yüklenici de olsa başka türden, hepsi bir sıkıntıya giriyor.

Bir diğer öneri de Ağrı merkez, Fırat Mahallesi 2'nci etap 1.168 adet konut, 24 derslikli ilköğretim okulu, 600 kişilik cami; Gümüşhane Torul, 100 kişilik cami; Kars merkez cami tamamlama, Sarıkamış cami tamamlama işi diye bahsedilen toplam 91 milyon 832 bin TL bedelli ihalede Sayıştay raporunda şöyle bir ifade var, pozunu vermiş, diyor ki: "10 metreden yüksek ahşap kalıp iskelesi imalatında cami kubbesinin metrajının..." diye çeşitli sayısal ifadelerde bulunduktan sonra diyor ki: "Bu işlem sonucunda 67.154,35 TL fazla kesinti yapılmıştır." Sonra devam ediyor: "Sayıştay incelemesi sonucunda yapılan tespitler neticesinde yüklenici firmalardan fazla kesinti ve yüklenici firmalara az ödeme yapıldığı tespit edilmiştir." Yani firma alacaklı durumda TOKİ'den. "Yapılan tespitten sonra yüklenici firmalara bu durum bildirilmiştir." yani "Alacaklısınız, paranızı alabilirsiniz, talep edebilirsiniz." diye. "Yüklenici firmalar tarafından hazırlanarak tarafımıza sunulan mukayeseli keşif raporlarında yer alan bu miktarlara yüklenici firmaların herhangi bir itirazı bulunmamış, bu miktarları talep etmediklerini tarafımıza bildirmişlerdir." İşte burası doğanın olağan akışına aykırı. Firmanın bu parayı, 67.154,35 TL'yi sadece bir yazıyla talep edip alması mümkünken böyle bir talepte bulunmaması, TOKİ'nin yaptığı bu işin üzerinde kocaman bir soru işareti getiriyor. Bunu açıklamanızı sizden rica ediyorum. Ve devam ediyor: "Yüklenici firmanın talep etmesi hâlinde yapılan fazla kesinti veya az ödenen miktar için gerekli düzeltme yapılacaktır." Bu kısım...

Ve toparlıyorum. Son iki maddeyle ilgili olarak... "Öneri 12: Türk Ticaret Kanunu'nun 376'ncı maddesindeki düzenlemeler göz önüne alınarak TOBAŞ Toplu Konut-Büyükşehir Belediyesi İnşaat Emlak Mimarlık ve Proje AŞ'nin geleceği hakkında karar verilmesi amacıyla şirket genel kurulunun bir an toplanması için girişimlerde bulunulması." demiş. Burada bu 2015 raporlarında var, 2016 raporlarında var ancak bir türlü -bu Ankara Büyükşehir bu arada- yönetimini toplamıyor, durumunu netleştirmiyor. Burada netleşmiyor derken şöyle bir durum söz konusu; Sayıştay onu tespit etmiş, diyor ki Sayıştay: "Şirket sermayesinin yüzde 50'den fazla kayba uğradığı gerekçe gösterilerek..." Çok ciddi bir zarar var. Bu sermayenin de yarısından fazlaya gelmiş. Ödenmiş sermayenin 10 milyon TL'den 13 milyon TL'ye yükseltilmesi hususunun genel kurul onayına sunulmasına karar verilmiş. Yani zarar ettikçe, fiziki varlığını devam ettirmek için bu yapı, iştirak bu sefer de sermayesini artırarak zararı bir şekilde örtmeye çalışmış. Şirketin 31/12/2016 tarihli bilançosunda sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının yüzde 82'sinin karşılıksız kaldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla burada söyleyeceğim şey şu: İki yıldır bu yönetim toplanmıyor. Siz dikkatlerine çekiyor musunuz, çektiniz mi, hâlâ konu neticelenmemiş görünüyor benim elimdeki üst komisyon raporuna göre. Bunu bize açıklamanızı istiyoruz.

Aynı zamanda son olarak da 13'üncü maddede... Bu kısım çok önemli, bu Komisyonadaki çok önemli maddelerden biri. "İdari iştiraklerinde yönetim kurulu üyesi olarak idareyi temsilen atanaların uhdelelerinde kamu görevi bulunanlara her yıl Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemelerin yapılması.

Tahakkuk ettirilen ücret, prim, temettü ve benzeri ödemelerin Yüksek Planlama Kurulunca kararlaştırılan miktarı aşan kısmının ise ilgililere verilmeyerek bir ay içinde idari hesaplarına aktarılması." Sayıştay raporunda detaylı bir şekilde ele almış, 142-145 arasında, diyor ki: "İştirakler dâhil, TOKİ'nin Yönetim Kurulu üyeleri dâhil hepsine, aslında belirlenen ücretlerin çok çok üzerinde rakamlar ödenmiş." Ben ödenmesi gerekenleri önce söyleyeyim. Yönetim kurulu üyeleri ücretleri 2014 yılında ortalama 2.761 TL, 2015 yılı birinci altı ayında 2.851 TL, o şekilde yazmış, ikinci altı ayı şeklinde yılları. "2017 yılı birinci altı ay 3.444 TL, ikinci altı ay 3.681 TL olarak hesaplanmıştır." diyor. "YPK kararı gereğince yönetim kurulu başkanı ve üyeler için tespit edilen ücretin 2 katı olarak

uygulanacağı düzenlenmiştir.” diyor. Sonra diyor ki Sayıştay: “Biz bu konuda uyardık ‘Bu gerekli iade işlemleri yapılsın, gerekli düzenlemeler yapılsın’ diye ancak herhangi bir işlem yapılmadı ve uygulamanın aynı şekilde devam ettiği anlaşılmaktadır.”

Şimdi, devam eden ne? Onunla ilgili hemen bir iki örnek vereyim. 2014 yılında idari iştiraki Emlak Konut GYO AŞ'nin yönetim kurulu üyelerine aylık 5 bin TL net ücret ve ayrıca yılda 2 net maaş tutarında ikramiye ödenmesine karar verilmiş yani bu yıllık 70 bin TL yapıyor. 2015 yılında bu yani yıllık net ücret 6 bin TL'ye çıkarılmış 5 bin TL'den. Yılda 2 net maaş tutarındaki ikramiye de 4 net maaşa çıkarılmış. Bu da yıllık 96 bin. 2016 yılında 105.600, 2017 yılında da 116 bin. Diğerlerini, diğer iştirakleri ben ayrıca belirtmeyeceğim, raporda zaten detaylı belirtmiş, hepsinde aynı durum var. Bunu neden düzeltmiyorsunuz? Neden Sayıştayın bu konudaki tavsiyesine, daha doğrusu YPK kararına atf yaparak size işaret ettiği uygulamayı düzeltmiyorsunuz? Geri iade edilmesi gereken tutarları da geri iade etmiyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Buyurun Sayın Başkanım.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biz yazılı cevap verelim bu sorulara.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Başkanım, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak yanıt verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarımızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayımlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletilebilirsiniz. Detaylı, ayrıntılı bir şekilde istiyoruz ve on beş gün içerisinde istiyoruz Sayın Başkanım.

II.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Şimdi geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Erdan Kılıç, buyurun.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle hoş geldiniz.

Toplu Konut Kanunu'na göre kurulan TOKİ, konut inşaatıyla ilgili sanayi ve bu alanlarda çalışanları desteklemek, özellikle kalkınmada öncelikli yörelerde bulunan konut inşaatıyla ilgili şirketlere iştirak etmek, ülkemizdeki konut açığını kapatmak ve dar gelirli vatandaşlarımızı ev sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur. Ancak bugüne baktığımızda, konut ve sosyal ihtiyaçları karşılama amacıyla kurulan

TOKİ'nin özel yasalarla, ayrıcalıklı düzenlemeler ve istisnalarla Türkiye'nin en büyük müteahhitlik firmasına dönüştüğünü görüyoruz. Hâlen ülkemizde inşaat sektörünün en büyük firması olan TOKİ, kuruluşundan bu yana büyük bir güç hâline gelmiş, asıl amacının dışında, ne yazık ki özellikle son dönemlerde kentsel dönüşüm, stadyum, AVM ve lüks konut projeleriyle anılır hâle gelmiştir. Bu bağlamda, TOKİ'nin asıl işinin stadyum, AVM, yol, hastane, lüks konut gibi projeler değil, dar gelirli ve konut ihtiyacı olan vatandaşlara dönük konut üretmek olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Ama tam tersine bugün yeni sistemde TOKİ'nin çevre koruma, imar, yapılaşma, kentsel dönüşüm, hazine taşınmazlarının yönetimi ve yerel yönetimlere ilişkin alanlarda görev ve sorumluluk üstlendiği de görülmektedir. Hâlen ülkemiz genelinde TOKİ'nin aktif olarak 400 şantiyesinde faaliyet yürütüldüğü ve bu doğrultuda 105 bin civarında konut ve sosyal alan adında inşaat çalışmalarının sürdüğü göz önüne alındığında TOKİ'ye niçin ülkemizin en büyük müteahhitlik firması dediğim de daha iyi anlaşılacak.

Bu noktada şu soruları sormak istiyorum: TOKİ'nin bugüne kadar ürettiği konut, sosyal donatı, stadyum, cami ve bilimum işlerin tam olarak dökümü nasıldır? TOKİ'nin üretilip satamadığı yani elinde bulunan konut stoku ne kadardır? TOKİ'nin İzmir'de tamamladığı ya da hâlen devam eden projeleri nelerdir? 2016-2017'de gerçekleşen olumlu tabloya rağmen konut sektörünün 2018 yılında beklentilerin altında kalması ve ekonomide yaşananlara bağlı olarak arz-talep dengesizliği bir gerçeklik olarak karşımızdayken bu kadar konutun yapımı doğru bir strateji midir? TOKİ'ye hak sahipleri tarafından bugüne kadar kaç dava açılmıştır? Bu davaların kaç hak sahibi lehine, kaç TOKİ lehine sonuçlanmıştır? Hâlen devam eden davaların sayısı kaçtır? Geç teslim, kusurlu ve eksik işlem nedeniyle 2015 yılında 10 milyon 497 bin 915 TL, 2016 yılında ise 8 milyon 137 bin 525 TL olmak üzere davacılar toplam 18 milyon 635 bin, 2010 yılı ile 2016 yılları arasında ise toplamda 148 milyon 735 bin TL tazminat ödenmesinin kusuru TOKİ'ye mi, yoksa yüklenici firmalara mı aittir? İnşaat ve konut alanında bu kadar uzmanlaşmış bir kurumun bu miktarlarda tazminat ödemesi kabul edilebilir bir durum mudur? Yüklenici firmalardan kaynaklı kusurlara bağlı tazminatlar nedeniyle bu firmalara dava açılmış mıdır? Ödenen tazminatların ne kadarı firmalardan geri alınmıştır? TOKİ'nin iş yaptığı yükleniciler içinde FETÖ terör örgütüyle bağlantılı olduğu ortaya çıkan firmalar var mıdır? Varsa bu firmalara şimdiye kadar hangi işler yaptırılmış, bunun karşılığında ne kadar ödeme yapılmıştır?

Son olarak da son iki gündür gündemimizde olan, TOKİ'nin Ankara Mamak'taki 1.312 konutluk projesinde çalışan 15 işçi yaklaşık iki yıldır maaşlarını alamadıkları gerekçesiyle inşaatın önünde eylem yapıyorlar. Eylemde olan işçilerin kurduğu çadır, gece saatlerinde polisler tarafından basıldı. İşçilerin eylemlerini sonlandırmaları istenirken bunu kabul etmeyen 7 işçi gözaltına alındı ve gözaltına alınan işçilere 259 TL para cezası kesildi. TOKİ'ye karşı inşaat işçilerinin eylemleri yeni değil. Zaman zaman işçilerin paralarını alamadıkları gerekçesiyle yurdun birçok yerinde bugüne kadar protesto eylemleri gerçekleştirildi. Bu bağlamda, TOKİ inşaatlarında çalışan işçilerin maaş alamaması sadece yüklenici firmanın sorumluluğunda mıdır? Bu işçilerin iki yıl boyunca maaş alamaması kabul edilebilir vicdani bir durum mudur? TOKİ ile yüklenici firmalar arasında sözleşme imzalanırken bu konularda yeterince duyarlı davranılmıyor mu? TOKİ'nin şartlarında sigortasız bir şekilde günlük 60 TL'ye Afgan ve Suriyeli işçilerin çalıştırıldığı doğru mudur? Bu konularda Komisyonumuzu bilgilendirmenizi rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu geçti)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben de sorularına yazılı olarak yanıt bekliyorum.

Bu geç teslimler nedeniyle açılan davaların yüzde 95'inin TOKİ'nin aleyhine sonuçlandığı belirtiliyor. Bu 2010 yılından 2016 yılına kadar geç teslim nedeniyle 147,7 milyon TL tazminat ödendiği, devam eden davalar nedeniyle bu rakamın giderek arttığı ifade ediliyor Sayıştayın 2016 raporunun 7'nci sayfasında. Bu geç teslimlerin tazminat faturası tamamen TOKİ'ye mi çıkıyor, yoksa yüklenici firmalardan tahsil ediliyor mu? 2016 yılından günümüze yıl yıl belirtmek kaydıyla geç teslim nedeniyle ödenen tazminat miktarı nedir, hangi projelerde olmuştur? 2018'i de kapsayan bir şekilde cevaplandırmanızı istiyorum. Hâlen mahkemede olan tazminat davası sayısı kaçtır? Bu mahkemeler kurumun aleyhine sonuçlanırsa ödenecek tazminat miktarı nedir? Yine, eksik ve kusurlu işler nedeniyle 2013 yılından günümüze kadar ödenen tazminat miktarı nedir?

2016 yılı Sayıştay raporunun 75'inci sayfasından itibaren kabul eksiklikleriyle ilgili hususlara dikkat çekiliyor. Bu nedenle çok sayıda vatandaşımızın mağdur olduğu ifade edilirken bazı projelerin kesin kabul isteklerinin eksikliklerinin tamamlanmasının yedi buçuk yılı bulduğu vurgulanıyor. Sayıştay denetçileri ısrarla bu konuya, maddi ve manevi kayıplara dikkat çekerken yaşanan sorunun çözülmemesinin nedenleri nelerdir? Eğer bu soruya böyle kolay yanıt verebilecekseniz şimdi de yanıt almak isterim ama sonra da olabilir. Eksik kabul işlemleriyle ilgili kurumun bazı işlerde yüklenici namına eksiklikleri tamamladığı ifade ediliyor. Yüklenici namına tamamlanan işler için ödenen paralar tahsis edilmiş midir? Bu ve buna benzer sorunlar nedeniyle kurumun kasasından çıkan para miktarı nedir?

Diğer öneriler -7'de konuştum- bu araçlarla ilgili. Bu araçlarla ilgili sorulara da yazılı yanıt bekliyorum yani yerli araç sayısı, yabancı araç sayısı, kimler kullanıyor, nasıl kullanıyor; onları ayrıntısıyla bize bildirirseniz memnun olacağım.

İzmir özelinde bazı sorularım var İzmir Milletvekili olarak. TOKİ tarafından İzmir'e yapılan toplam konut sayısı nedir? TOKİ tarafından en fazla konut yapılan iller sıralamasında ilk 5 ve son 5'i hangi iller oluşturmaktadır? Bu şehirlerdeki proje ve konut sayısı nedir? Şu an TOKİ tarafından İzmir'de yapımı devam eden proje sayısı kaçtır? Hangi bölgelerde hangi projeler yürümektedir? Kısa veya orta vadede İzmir'de yapımına başlanması beklenen projeler var mıdır? Varsa bu projeler hangi bölgelerde yapılacaktır ve özellikleri ne olacaktır?

Şimdi, arkadaşım sordu bu işçi konusunu, ona hiç girmeyeceğim. Bu işçilerle ilgili konuyu da Gamze Taşcier soru önergesi olarak verdi. Sevda arkadaşımı ayrıntısıyla dinledim, bir iki eksiği kaldı, onu da tamamlamak isterim. Bu Gülseren Mahallesi'nde çalışan 200'ün üzerinde işçinin 1 milyondan fazla alacağı olduğu iddiası doğru mu? Yani 200'den fazla işçi çalışıyor orada, 1 milyondan fazla alacağı söz konusuymuş. Sonra Gülseren Mahallesi'ndeki TOKİ'de çalışan işçilerin sigortaları düzenli olarak yatırıldı mı? Bu işçiler sosyal güvence içinde mi? Kendilerine verilen çek ve senetlerin karşılıksız çıktığını ifade eden alt işverenin iddiaları doğru mu? Doğru ise paralarını alamayan alt işverene dolayısıyla işçilere ne zaman ödeme yapılacaktır? Bu söz konusu inşaatta iş güvenliğiyle ilgili bir zafiyet bulunmakta mı? Yani inşaatta gerekli denetim ve düzenlemeler yapılıyor mu? Yapıldıysa bunların sonuçları nedir?

TOKİ'nin satışı devam eden ve satışa çıkacağı konut sayısının 35.243 olduğunu söylediniz sunumunuzda yani şu anda 35.243 civarında konut satışa çıkacak; bunun illere göre dağılımını rica edeceğim.

Ayrıca, yine sunumunuzda söylediniz "Millet bahçelerini yapıyoruz." diye. Millet bahçelerinin toplam maliyeti ne olacak? Bundan sonra hangi illerde millet bahçelerini TOKİ olarak yapacaksınız? Açılanlar için ne kadar harcadınız? Yeni açılacaklar için TOKİ'nin kasasından ne kadar para

harcanacak? Millet bahçeleri TOKİ eliyle mi yapılıyor, yoksa üstlenici firmalara mı veriyorsunuz, onlar aracılığıyla mı yapılıyor? Millet bahçelerini yapan yüklenici firmaların –eğer varsa bu firmalar ki var diye biliyorum- isimlerini rica edeceğim.

Ben de TOKİ'nin Türkiye'de önemini ve Türkiye'de konut açığının giderilmesindeki yaptığı çalışmaların başarılı olmasını diliyorum canıgönülden. Yeni gelecek genel müdüre veya siz gelerseniz size önümüzdeki süreçte başarılar diliyorum. Bizim buradaki eleştirilerimizin temelinde tamamen kurumun daha iyi, günün koşullarına daha uygun ve hiçbir açık bırakmayacak şekilde, Sayıştay denetlemesine gerek kalmayacak şekilde -sunumunuzda söylediğiniz gibi- şeffaflıkla yürütülmesi gerektiğine inanıyoruz. Buradaki eleştirilerimizde herhangi bir art niyet yoktur, burada doğru olan, bu kurumların daha iyi gelişip halka daha düzgün hizmet sunan ve halk tarafından daha çok yararlanan kurumlar hâline getirilmesi noktasındadır. Bu anlamda da emekleriniz ve vereceğiniz emekler için de teşekkür ederim.

Saygılar sunarım.

(Oturum Başkanlığına Başkan Mustafa Savaş geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – TOKİ, bildiğimiz üzere, aynı zamanda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yapılan kalekolları da ihale ediyor. Bununla ilgili önce birkaç soru sormak istiyorum. TOKİ'nin toplu konut projeleri dışındaki her türlü projesinde de kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihaleye çıkabilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülen torba kanun tasarısına daha evvel eklenmiş ve TOKİ sınır karakolları yani takviyeli takım karakolu binaları ihaleleri de aynı kapsamda denetimden muaf hâle getirilmiştir. Bu doğrultuda Bakanlığımız denetiminde -Millî Savunma Bakanlığı noktasında bunun cevabını aradık ama ben size yöneltiyorum- TOKİ tarafından yapılan ihaleleri kazanan yüklenici firmalara, sınır karakollarına ait inşai, mimari, elektrik, mekanik, karakol harita plan ve projeler hangi gizlilik ve güvenlik tedbirleriyle teslim edilmektedir? Sınır karakol ihalelerini kazanan müteahhit firmalardan ve müteahhit firmaların taşeronlarından sınır karakol plan ve projelerinin terör örgütü PKK'ya sızdırılmamasını sağlamak için ilave ne gibi tedbirler alınmaktadır? TOKİ'ye devredilmesi öncesinde yapılan bu tip karakol veya karargâh projelerinde uygulanan ihale gizlilik tedbirleri neydi? Millî Savunma Bakanlığına, Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak yapılırken gizlilik tedbirleri ve bu inşaatları yapabilmek için aranan yeterlilik şartları nelerdi? TOKİ tarafından uygulanması gereken gizlilik ve yeterlilik şartlarıyla ilgili geçtiğimiz yıllar içinde yani bu yetkinin TOKİ'ye verilmesinden şu ana kadar geçen yıllar içinde bir değişiklik yaptınız mı bu tedbirleri artırmak noktasında? Aynı zamanda da sınır karakollarına ait plan ve projelerin terör örgütü PKK unsur veya sempatanlarının eline geçmemesini şu ana kadar sağlayabildiğinizi düşünüyor musunuz? Bu doğrultuda gerekli tedbirler alındı mı? Bu kısım önemli.

Hemen buradan Suriye sınırımızdaki duvarla ilgili birkaç soru sormak istiyorum. Bu duvar 3 metre yüksekliğinde 1 metre de jiletli tel şeklinde tahkim edilmiş. Bu duvarın temel niteliği nedir, siz bunu belirlerken terör örgütlerine karşı, onların ülkemize sızmalarıyla ilgili olarak mı -yani neleri öncelediğinizi anlamak bakımından- uyuşturucu ticaretini engellemek mi, yoksa göçmen geçişini durdurmak için mi özellikle böyle bir yapı tercih ettiniz? Aynı zamanda bu oluşan duvar üzerinde herhangi bir sensör, hareket sensörü olabilir, ısı sensörü olabilir veya manyetik anlamda o bölgeyi izleyebileceğiniz ve farklı otomasyon üzerinden de takip edebileceğiniz sistem entegrelerini yaptınız mı?

Buradaki bir diğer sorum da buna benzer bir konu, biliyorsunuz, dünyadaki en uzun sınır duvarlarından bir tanesi şu anda ülkemizin, devletimizin ördüğü, buna benzer bir konuyu Amerikan Başkanı Trump da Amerika’da Meksika sınırında dile getirmişti; bizim 911 kilometre, onların 3.100 kilometre, onun da bin kilometrelik bölümü belirli çalışmalarla kapatılmış, yapmışlar ama üzerinde durdukları temel şey, 10 metrenin üzerinde bir duvardan bahsediyorlar, bu anlamda geçişleri engellemek için. Bizim duvarımız 3 metre, caydırıcılık olarak sanki daha az gibi.

BAŞKAN – Bizim duvar daha güzel!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani ben hassasiyeti anlıyorum ama güvenlik tedbirleri bakımından neyi öncelediğiniz de önemli.

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, sorularınızda haklı olabilirsiniz öğrenmek istediğiniz konularla ilgili ama...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – TOKİ yapıyor çünkü Başkanım.

BAŞKAN - ...TOKİ Başkanının, yetkililerinin vereceği tarzda cevaplar burada mümkün değil, daha çok güvenlik konuları, savunmayla ilgili...

ATILA SERTEL (İzmir) – Onu Milli Savunma Bakanlığına sorarız.

BAŞKAN – Evet.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Olabilir, aynı zamanda...

BAŞKAN – Peki, onlar koordineli bir şekilde versinler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tabii çünkü şöyle bir şey de var: Kalekolların yapımında TOKİ veriyor ihaleyi yani TOKİ burada sorumlu, gerçekten önemli yani bir kalekoldaki cephaneliğin nerede olduğunu bir teröristin veya terör sempatzanının bilip bilmemesi gerçekten çok önemli, öyle söyleyeyim.

Şimdi, bu duvar, kalekol; bu noktalarda da biliyorsunuz ülkemizde bor madeni var, bor madenini de şu anda işleyen de bir ülke durumundayız. Dolayısıyla bu da çelik yelek zırhı, tank zırhı, zırhlı personel taşıyıcı; bunlar da zaten kullanılıyor, bu anlamda kalekollarda ve sınıra örülen duvarda bir imalatınız var mı, düşünceniz var mı? Yoksa da ben bir hatırlatma yapmış olayım burada.

Şimdi, bir noktayı milletvekili arkadaşlarımız ifade etti ama bu özellikle şehit ve gazilerimize yani ihtiyacı olan vatandaşlarımıza TOKİ’nin faizsiz kredi kullanarak ev sahibi yaptığıyla ilgili. Ben bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yani nispeten de siyaseten daha genç bir milletvekili olarak bu konuda açıkçası bir türlü kendimi ikna edemiyorum yani bu vatan için canımı verdiyse, bizler için canını verdiyse ve ailesini de geride, ardında bıraktıysa değil faizsiz kredi kullanırmak, bizim o evi zaten o aileye bedelsiz vermemiz gerekli.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Veriliyor arkadaşlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, Sayıştay raporlarında var, dolayısıyla bu, faizsiz ödeme şeklinde ifade edilmiş. Dolayısıyla burada “Veriliyor.” diyorsunuz; tamam, o zaman, onun üzerine bakalım veriliyor mu diye hemen bir tespit yapalım. Hatice Batırır, Hasan Batırır’ın eşi; eşinin ölümünden beş yıl sonra kendilerine hibe edilen Bursa’nın Nilüfer ilçesindeki TOKİ evinin on dört yıl sonra parasının istendiğini kaydetmiş. Şu zamana kadar herhangi bir ödeme talebi olmamasına rağmen bir anda ödeme talimatı geldiğinde başta bir yanlışlık olduğunu düşünen Batırır, durumu araştırdığında kendisinden gerçekten hibe edilen 65 metrekairelik ev için 50 bin TL istendiğini öğrenmiş, bir süre sonra ise TOKİ indirimle giderek şaşkına dönen ailenin 20 bin TL vermesini de yeterli bulmuş. Diyor ki: Benim vereceğim paraya onların ihtiyacı yok ama benim ihtiyacım var. Bu parayı bizden almasınlar,

çimizi de daha fazla yaralamasınlar. Eğer aırlırsa ben bugünü hiç unutmuyacağım.” Aynı zamanda çocuğu da demiş ki evle ve o parasıyla ilgili TOKİ'nin: “Benim de o zaman babamı geri versinler.” Bunu da sizin dikkatinize sunuyorum yani her zaman konuşulduğu gibi olmuyor maalesef uygulama.

TOKİ'nin Çukurambar'daki 37 bin metrekairelik arsası 2014 yılında Amerikan Büyükelçiliğine 88 milyon dolara satılmış, dolayısıyla bunu hem dikkatinize sunuyorum, aynı zamanda da bunu bir soruyla bağlayayım: Şu andaki mevcut değeri de 88 milyon dolar mıdır?

Sayın Sertel TOKİ'nin devrettiği arsalarla ilgili, iştiraklerine satışıyla ilgili çeşitli sorular yöneltti ama iştiraklerinin dışında da bazı özel sektör firmalarına çeşitli satışları var. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Cumhuriyet Halk Partili Meclis Üyesi Nadir Ataman TOKİ'nin teknik elemanlarının hazırladığı rapor sonuçlarını açıkladı. Buna göre 76 tane, gerçekten, tabii, özellikle hepsi İstanbul'da olmak üzere çok büyük projenin maalesef ve maalesef kullanılan brüt emsal, bilinen yasal emsal ve bu firmaların kullandıkları o arazi içindeki fazla emsallerini hesap ederek ortaya bir rakam çıkarmış, bir zarar çıkarmış. Siz takip ettiniz mi, bilmiyorum, ben size Komisyonunda da...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Arkadaşlar, uydurma o, Mecliste de gündeme geldi, uydurma o.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, ben de onu soruyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tarih yok, karar numarası yok; uydurma o.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, burası zaten bazı şeylerin açıklık kazanması için de değerlendirdiğimiz bir platform.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Aynısı Genel Kurulda da gündeme geldi, uydurma o.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu arada ben tanımıyorum sizi ama kendinizi tanıtır mısınız?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İstanbul Milletvekili Abdullah Güler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bizim Komisyonunda mı?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır. Abdullah Güler, İstanbul Milletvekili, Adalet Komisyonu üyesiyim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, şimdi, söz kesmelere eğer müsaade ediyorsanız ben karşılıklı konuşabilirim, eğer etmiyorsanız lütfen dinleyelim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tarih numarası, sayı numarası verin.

BAŞKAN – Abdullah Bey, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bizim Komisyonunda şöyle bir durum oldu: Sayın Başkan “Karşılıklı konuşmayın.” diye söylediği için biz de cevap vermiyoruz, sonra konuşuyoruz. Siz de isterseniz söz alın, cevap verebilirsiniz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır yani tarih, sayı numarası verirseniz biz de bakalım yani.

BAŞKAN – Abdullah Bey, tamam, daha sonra...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben size elimdeki dosyayı iletirim olur mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tarih ve sayı numarası verin arkadaşlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Neyse, sizinle ikili diyaloga girmeyeceğim.

BAŞKAN – Tamam Abdullah Bey, tamam.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çünkü kendinizi KİT Komisyonunun bir yöneticisi konumuna sokup hele hele KİT Komisyon Başkanının yanına oturup oradan aynı bakış açısıyla bize hitap etmenizi ben reddediyorum, böyle bir şey olmaz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, tarih ve sayı numaralarına bakalım.

BAŞKAN – Abdullah Bey, karşılıklı konuşmayalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Komisyonu dışarıdan dâhil oluyorsanız Vekilim kendinizi Komisyona tanıttın.

BAŞKAN – Tamam Sayın Yavuzylmaz, devam edin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu şekilde üstten konuşarak olmaz. “Sayı numarası, şey numarası...” Alın, buyurun, iletiyorum; buyurun, arkadaşlar elden ele iletsin, kendiniz de yorumunuzu söylersiniz.

BAŞKAN – Tamam.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biz burada kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla birçok konuyu sorarız; bazıları hakikaten doğrudur ve yanıt verilir, tutanaklara da girer, yanıtta da olur; bazılarına da bunun doğru olmadığı noktasında ifadeler edilebilir, bu konuda da değerlendirme yaparız.

Şimdi, aynı zamanda Zonguldak’la ilgili birkaç husus var, özellikle onları da belirtmek istiyorum.

Şimdi, Zonguldak’ta bir TOKİ inşaatı var etap 1 ve etap 2 olarak planlanan. Bu konuyla ilgili ben TOKİ’ye daha önce bilgi istem dilekçesi verdim yaklaşık 20 sorudan oluşan. Burada 1’inci etap inşaatı tamamlandı, bu 1’inci etap inşaatıyla ilgili bir kura çekimi gerçekleşti. Yalnız, TOKİ, bu 1’inci etap inşaatında kuraya girecek olan kişilere, ne vatandaşlarımıza ne ilgili muhtarlıklara -çünkü o bölgedeki vatandaşlarımızın TOKİ’den daire alması sağlanacaktı, planlama buydu- herhangi bir tebligat göndermedi daha sonra kuranın yapılacağı yer, tarih ve onların da gözetimine açık olması bakımından. Ancak ben sorduğumda da verilen yanıtta kendilerinin böyle bir mecburiyetinin olmadığını ifade ettiler. Oysaki siz sunum açılışında TOKİ’nin yaptığı bütün faaliyetlerin şeffaf olduğuna, şeffaf olması gerektiğine de atıf yapmıştınız. Dolayısıyla, bu noktada biz konunun peşine düştük ve 1’inci etaptaki tüm hak sahiplerinin kuraya girmeden ve konut sahibi olmadan 2’nci etaptaki yani henüz yapılmayan, inşaatı başlamayan bölgedeki vatandaşların belirli bir kısmının -yanlışlıkla diyorum ben- kuraya dâhil edildiğini gördük. Bu kişiler arasında aynı zamanda yaklaşık 23 kişi etap 2’den etap 1 kurasına girmiş. Bu 23 kişiden birine, zaten aynı isim ve soy isimdeki kişiye 3 tane daire çıkmış etap 1’de. Dolayısıyla, bu soruları sorduk, sehven olduğu söylendi. Tekrar bir kura çekerseniz hak sahiplerine haber verecek misiniz diye sordum, “Böyle bir mecburiyetimiz yok. Biz sözleşme imzaladık, o sözleşmeyle ister haber veririz ister haber vermeyiz minvalinde bir durumumuz da zaten söz konusu.” gibi bir yanıt geldi. Yanıtların içinde birçok hata yaptıklarını, sehven hatalar yapıldığını zaten kendileri de kabul ediyor. Zonguldak’taki halkın, özellikle dar gelirli hak sahiplerinin TOKİ’ye olan, devletimize olan güveninin, özellikle kura gibi böyle eşit koşulların oluşması gereken noktada mutlaka ve mutlaka korunması, oluşturulması gerekiyor.

Bir konu daha var, o da şu: Etap 2 inşaatının başlayıp başlamayacağıyla ilgili soru yönelttim ama orada “2’nci etap kapsamında bulunan alanda ikamet eden hak sahipleri için konut inşası planlanmakta olup bu konuda planlama ve teknik çalışmalar sürmektedir.” denmiş. Buna net bir yanıt verilmemiş, bu net yanıtı ben sizden talep ediyorum. Zonguldak’taki TOKİ 2’nci etap konutları ne zaman ihaleye çıkacak? Bütçesi ayrılmış mıdır? Planlaması yapılmış mıdır? Bu doğrultuda sizden bilgi rica ediyorum.

TOKİ'nin "İstanbul'da ayrıcalıklı plan değişiklikleri raporu" diye bir raporu var, eğer bu rapor doğruysa –bu şekilde söyleyeyim- sizden bunun orijinalini talep ediyoruz. Hatta böyle bir raporunuz var mıdır, burada da sorulm.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Kaya.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Başkan Yardımcıları, TOKİ'yle ilgili genel konulara arkadaşlarım değindiği için ben geneli üzerinde konuşmayacağım, Trabzon Milletvekili olarak Trabzon'la ilgili birkaç mesele var, onlar konusunda sizlerden bilgi rica edeceğim.

Şimdi, Genel Başkan Yardımcısı arkadaşımız konuşurken TOKİ'de yeni bir safhaya geçildiğinden ve kalite anlayışının arttığından bahsetti ancak TOKİ'yle ilgili projeler söz konusu olduğu zaman yurdun her bir yanından, memleketimizin her bir yanından birçok şikâyet geliyor, muhtemelen sizlere de ulaşıyordur. Trabzon'umuzun Maçka ilçesinde 144 adet TOKİ konutu yapıldı, 2007 yılında başlayıp 30 Temmuz 2018'de teslim edildi bu konutlar. Binalar onlarca eksikle teslim edildi. Vatandaşın bana bildirdiği bir notu izin verirseniz sizlerle paylaşmak istiyorum. Vatandaş diyor ki: "Nereye el atıyorsak her yerde bir sorun var, bir arıza var. Kalorifer kazanını yakalım diyoruz, yanmıyor. Havaları almış olmamıza rağmen termik atıyor, imbisat deposu bağlantıları yanlış yapılmış, daire içi petek girişleri yanlış bağlanmış, çatılar akıtıyor, üst bloklardan bina arkası şevler düzgün kesilmemiş –özellikle 7 ve 8'inci blokların arkasından bahsediyorum- bina arkalarından bina alt katları su alıyor ve bu nedenle çok büyük rutubet olayları yaşanıyor..."

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yanlış eve girmiş olmasın.

AHMET KAYA (Trabzon) – "...pis su giderleri açıktan yapılmış, ek yerleri köpükle kapatılmış pis su giderlerinin, ayrıca borular yüzeyden işlendiği için kırılmış, bağlantı yerleri çıkmış." Tam 12 blok ve 144 daire var bu bahse konu yerde. Müteahhit firmaya bu sorunları arkadaşlarımız iletmış yani sorumlu arkadaşımız iletmış fakat müteahhit firma "Bu sorunlar bizimle ilgili değil, ben bunları yapamam. TOKİ'ye bildirdim, TOKİ de 'Bunların parasını ödemem.' diyor." demiş, böyle bir bilgi var. Şimdi, dar gelirli vatandaşlar olarak vatandaş diyor ki: "Biz daire sahibi olduk, ev sahibi olduk diye seviniyoruz fakat biz ev sahibi değil, resmen sıkıntı sahibi olduk. Bizim bu imkânlarla bu yüklerin altından kalkma şansımız yok, Allah rızası için bizlere yardımcı olun." Vatandaşın bana ilettiği notu sizlerle paylaşıyorum ve soruyorum: Bu tür şikâyetler sıkça geliyor. Bu konuyla ilgili ne yapılabilir? Ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bu feryatları duyacak mısınız ve gerekenleri yapacak mısınız? Bu konuda sizlerden bilgi rica ediyorum.

Bir diğer konu da yine, Trabzon'un Çömlekçi Mahallesi var Trabzon'un hemen girişinde, havaalanı yolundan Trabzon'a girerken. Trabzon'un en eski mahallelerinden, en eski yerleşim yerlerinden biridir ve Trabzon'un kent merkezine çok yakın bir yerdedir. Burada yaklaşık on yıldır TOKİ tarafından, Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından sürdürülmekte olan bir kentsel dönüşüm projesi var fakat sıklıkla orada yaşayan muhtar, mahalle sakinleri, vatandaşlar bir araya gelip buradaki sıkıntılar konusunda basın açıklaması yapmalarına rağmen bir adım yol alınmış değil. Yani hâlâ kamulaştırmalar yapılmaya devam ediyor; on yıldan bahsediyorum, bakın, yaklaşık on yıl önce başlayan bir proje bu. On yıldır hâlâ kamulaştırma faaliyetleri büyük oranda tamamlanmamış ki "Yüzde 50'den fazlası." deniyor, bir çivi dahi çakılmamış. Yani Trabzon kentinin girişinde o manzarayı görmeniz –resimleri vardır, arzu ederseniz sizlere gösterebilirim- tam bir mezbele hâli, yıkık binalar, moloz yığınları, berbat

bir görüntü var; Trabzon şehri bunu hak etmiyor. Sizlerden ricam burayı ivedilikle ele almanızdır, orada büyük bir mağduriyet var. Vatandaşların orada evleri var, vatandaşların orada iş yerleri var. Düşünün, siz kendinizi orada oturan bir vatandaş olarak değerlendirin; iş yerinizi kiraya veremiyorsunuz, dükkânınıza tadilat yapamıyorsunuz, binanıza bir şey yapamıyorsunuz ve on yıldır bu süreci beklemek durumundasınız. Ben sizlerden buraya bir an önce el atmanızı ve gerekeni yapmanızı istiyorum ve soruyorum Komisyonumuz huzurunda: Bu proje bitecek mi? Ne zaman bitirmeyi öngörüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın TOKİ Başkan Yardımcım, değerli yöneticiler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hoş geldiniz.

BAŞKAN – Geçmiş olsun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sesim kısık ama konuşmak zorundayım çünkü Samsun'un da sorunları var, ben Samsun özelinde konuşacağım.

Değerli TOKİ Başkan Yardımcım ve yöneticileri, şu anda Canik ilçesinde cezaevinin bulunduğu yer terk edildi, yeni bir cezaevi yapıldı İlkadım bölgesinde. Bu bölgede yapılan cezaevinin, Çatkaya mevkinde yapılan cezaevi foseptiğinin yani pis suların akıntısının yer yer bölgeyi tamamen pis kokuyla bir şekilde kötü duruma getirdiği mevcut. Belediyenin altyapısı yok burada, sizin altyapınız yok. Altyapı yetersizliğinden bu cezaevinin kanalizasyonları yapılmadan nasıl bu yeri teslim ettiniz? Bu kabahatli iş teslimiyle o bölgenin mağdur edilmesi, haftada bir sefer kanalizasyonun, foseptiğin boşaltılıp bölgeyi tamamen kokuya vermeniz doğru mudur?

Bir de o eski Canik ilçesindeki cezaevi ile şu anda yeni yapılan cezaevi arasındaki gayrimenkul farklılığı çok yüksek. Canik'teki eski cezaevinin olduğu yerin arazileri şu anda 1 metrekaresi 5.000 TL'den yani 1.000 metrekaresi 5 milyon liradan satılır durumda. Bu yerin alımında ve şu anda orada yapabileceğiniz projede ne gibi kazanımlar elde ettiniz? Buradan ne kadar kâr elde etmiş oldunuz? Yani burasının arazi bedeli ile yeni yapılan yer arasında ne kadar kâr elde etmiş oldunuz? Ve bir de Samsun'un genelinde -17 ilçesinden soruyorum bunu, çünkü 17 ilçesinde TOKİ konut yaptı- bu yapılan konutlarda arsa bedeli olarak, arsa payı, arazi satışları, arsa karşılığı, hasılat gelirleri, arazi alımları var mıdır? Bunlar konusunda bir şekilde ben detaylı bilgilendirilmek istiyorum çünkü vatandaşımız şöyle görüyor: Ya, TOKİ bir şeyi yapıyor. Doğru, yapıyor, yapması da, devletimizin bu tür kurumlara görev verip yaptırması da çok doğru bir hadise ama şimdi, Millî Emlakin satmış olduğu arazilerden haricen TOKİ'nin de bu tür yerlerde konut yaparken bir arazi satışı söz konusu. Bu arazi satış konularında, Türkiye'de fizibilite olarak şu andaki bizim bütçemizde bu arazilerden ne kadar gelir elde etti, belli değil çünkü bunlar bizim millî servetlerimiz, arazilerimiz. Sadece TOKİ olarak gözüktüyor, TOKİ devamlı kâr ediyor. TOKİ'nin yaptığı öyle araziler var ki yani müteahhidin yüzde 60'la konut yaptığı yerler var. Siz yüzde 60 üzerinde, yüzde 50 üzerinde, yüzde 40 üzerinde arazi payından bir kâr elde ettiğinize göre, satış yaptığınıza göre, bunların da kamuoyu tarafından, Samsun tarafından, Samsun'un ilçeleri tarafından bilinme zorunluluğu var diye düşünüyorum.

Bunlara cevap verirsiniz çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Geçmiş olsun tekrar.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz.

Tabii, dar gelirli vatandaşlarımıza sosyal konut üretmek için faaliyete başlayıp, daha sonra da geldiğimiz gün itibarıyla ülkemizin birçok ihtiyacına yönelik faaliyetlere giren bir kurumsunuz. Bu faaliyetlerden biri de -biraz önce Deniz Bey'in de bahsettiği- sınır güvenliğimizin tesis edilmesi için yapılan sınır duvarları. Bu sınır duvarlarıyla ilgili, bu bir konseptti öncelikle. Öncelikle sınır duvarı yapılması, üzerine jiletli tel geçirilmesi, akabinde o sınır duvarının ön tarafına servis yolu yapılması fakat bu proje kuleler ve aydınlatmayla birlikte de desteklenip tam olarak bitirilecekti.

Şimdi, geldiğimiz nokta itibarıyla, duvarımız çok güzel oldu, üzerine jiletli telimiz çok güzel oldu, servis yolları gerçekten çok güzel, biz de bölgede yaşadığımız için gidip inceleme fırsatı buluyoruz. Bundan dolayı, öncelikle ben TOKİ'ye teşekkür ediyorum, ülkemizin sınır güvenliğiyle ilgili çok güzel bir hizmet yapıldı ancak bu duvar ve bu duvar üzerindeki jiletli tel -üzülerek söylüyorum- o diğer enstrümanların da hayata geçmemesiyle birlikte tam olarak ihtiyacı karşılamıyor. Özellikle gece aydınlatması. Mülteci geçişinin de en fazla olduğu vakit geceler. Bir ikincisi de kulelerimiz yok, bundan dolayı da duvarın karşısından sınırimıza doğru gelen sığınmacıları görme şansımız yok.

Şimdi, tam bu noktada, tabii, sizin kapsama alanınızın içerisinde mi değil mi bilmiyorum ama şu an göç endişesi yaşadığımız İdlib diye bir yer var, burada da yaklaşık 3,5 milyon insanın yaşadığını hepimiz biliyoruz. Ha, şu an alınan kararlarla birlikte İdlib'de bir durgunluk var ama yarın ne olacağını bilmiyoruz. Hiç değilse İdlib'in tam karşısına düşen Hatay ilimizin iki ilçesi, Reyhanlı ve Altınözü'nde bu aydınlatmayı ve kuleleri yapabilir miyiz veya siz bunu yatırım programı içerisine alabilir misiniz?

Elimizdeki veriler, özellikle son iki yılda yüz binlerce insanın Suriye'den Türkiye'ye yine bu duvarı da aşarak geçtiğini gösteriyor. Bunu sorduğumuz zaman, “Bu geçişi nasıl engelleyebiliriz?”i sorduğumuz zaman özellikle bölgeden aldığımız cevapta, bu geçişlerin gece olduğunu ve gece ne yapılıp edilip oraların aydınlatılması gerektiğini ifade ediyor. Bundan dolayı bu konuyu böyle bir bilgi amaçlı sizinle paylaşmak istedim, böyle bir problemimiz var hâlihazırda.

Bir konu da Hatay'ın Dörtöyl ilçesinde, TOKİ çok güzel bir yurt inşaatı yapmış, yaklaşık 500 kişi kapasiteli bir yurt inşaatı. Bu yurt inşaatı, öyle ki 2015'te yapımı başlamış, büyük ölçüde bitmiş ama bazı problemlerden dolayı da teslim edilememiş. O teslim edilme aşamasını söyleyemiyorum ama TOKİ olarak Dörtöyl'da o yurt inşaatını yaparken orada İskenderun Teknik Üniversitesine bağlı büyük de bir fakülte vardı, sizin inşaatınızla birlikte üniversite yönetimi o fakülteyi başka bir ilçeye kaydırıldı. Şimdi, ortada sadece küçük bir meslek yüksekokulu var ve bu yıl da aldığı öğrenci sayısı 70. Koca bir binamız var, çok güzel bir yatırım ancak üniversite yönetiminin sizinle eş güdüm hâlinde olmadan yapmış olduğu bir planlamadan dolayı bizim oradaki yatırımımız boşa düştü.

Şimdi, burası bir yurt inşaatı, tabii, burayı başka bir kamu kurum veya kuruluşuna verme imkânı da muhtemelen yoktur. Acaba, yurt inşaatını tekrardan aktif hâle getirebilmek için -bölgede de böyle bir ihtiyaç var- kurumunuz diğer kurumlarla birlikte ortaklaşa bir çalışma yapıp, üniversiteyle bir çalışma yapıp... Hâlihazırda bizim bu yurdu taşıyıp başka bir ilçeye götürme şansımız yok ama üniversitenin o ilçede yeniden bir fakülte açma imkânı ve şansı var. O kamu yatırımının atıl durumda kalmaması

için... Fiyatlara da baktım çok büyük rakamlara da mal edilmiş. Dolayısıyla, bu devletimizin malıdır, bunun korunması için de üniversiteyle ortaklaşa bir çalışma içerisine girmeyi düşünür müsünüz o kamu yatırımına yeniden hayat verme adına?

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, özellikle bugünkü yapmış olduğumuz bu çalışmaların hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Toplu Konut İdaresi, kuruluş tarihine baktığımız zaman, o yıllarda özellikle konut sektöründe yaşanan sıkıntıların bertaraf edilmesi için devletin bu işe el atmasının zorunlu bir hâlde olduğunu görüyoruz.

On beş yıl içinde TOKİ tarafından 23.284 derslikli 1.062 okul, 40.120 yatak kapasiteli 266 hastane, 72.000 öğrenci kapasiteli 189 yurt/pansiyon, 933 ticaret merkezi, 211 kamu hizmet binası, 19 stadyum olmak üzere sevgievi, engelsiz yaşam merkezi, huzurevi, halk eğitim merkezi, kültür merkezi ve toplum merkezi gibi birçok alanda hizmet gerçekleştirildiğini, illerimizde ve bazı ilçelerimizde TOKİ'nin mührünü memnuniyetle ilçe ve şehir girişlerinde görmekteyiz.

Bunun dışında, güney ve doğu sınırlarımızı korumak amacıyla acil sınır duvarı çekilmesi yönünde alınan karar gereğince TOKİ Başkanlığı görevlendirilmiş, Gaziantep, Kilis, Hatay, Mardin, Şanlıurfa, Şırnak, Ağrı ve Iğdır illerinde yaklaşık 820 bin metrelik sınır duvarı, 824 bin metrelik yol yapım ihalesi yapmış olup büyük bir kısmını bitirmiştir, tebrik ediyoruz.

Ayrıca, şehirlerimizi daha yeşil ve ferah yaşam alanları hâline dönüştürmek, şehirlerimizin yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek, yeşil şehirler oluşturmak için, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde yürütülen Millet Bahçesi Projesi kapsamında, 18 ilde 22 Millet Bahçesi Projesi'nin gerçekleştirilecek olmasını çok önemsiyorum.

Kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında, sadece konut alanlarında değil sanayi sitelerinde kentsel dönüşümün değerlendirilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Şehir içerisindeki sanayi siteleri, gerçekten şehir için şu anda çok kötü bir görüntü vermekte, özellikle şehir estetiğini bozmaktadır. Şehir merkezlerinde kalan ve kent estetiğini bozan sanayi sitelerinin dönüşüm programlarıyla, kent merkezlerinin sanayi sitelerinden arındırılması projesi çerçevesinde yapımı devam eden 4.335 iş yerinin olduğunu biliyoruz, 672 iş yeri yaptığımız için de teşekkür ediyorum.

Tescilli binaların restorasyonu çalışmalarınız çerçevesinde, 84 tescilli binanın restorasyonuna verdiğiniz destek, 842 esere verdiğiniz destek ve 610 eserin restorasyonunun tamamlanmasını sağladığımız için de ayrıca sizlere teşekkür ediyorum.

Alt grup ve orta grup seviyesinde olan insanlarımızın, özellikle sosyal konutlar noktasında şehitlerimizin, gazilerimizin, malullerimizin, kimsesizlerimizin faydalanmasına sunulan konut projelerinin takdire şayan olduğunu düşünüyorum.

Emeklilerle ilgili yaptığımız projeler gerçekten halkta ciddi karşılık buluyor. Gerçekten, emeklilerin ev sahibi olması için yürüttüğünüz bu çaba önemli, bu süreci destekliyoruz. Vatandaşlarımız emekli olmuş ama bu zamana kadar konut sahibi olamamış veya çeşitli nedenlerle kirada bulunuyorlar. Onlara kira öder gibi sağlayacağımız bu konutlar büyük önem arz ediyor, bu kampanyanızın artırılarak devam etmesini temenni ediyorum.

Toplu Konut İdaresi, kurulduğu günden bugüne hakikaten Türkiye'nin konut ihtiyacı adına çok önemli çalışmalar yaptı, Türkiye'de ciddi katma değerler üretti. Yeni konut tasarımlarıyla kadim şehirlerimiz ve bu konut estetiği, son dönemde yatay mimariye, kentin estetiğine uygun binalar yaptığını da görüyoruz.

Yeni konut tasarımlarıyla şehirlerimizin tüm mekânlarında yatay yapılaşmanın, sosyal ihtiyaçlara cevap verecek mahalle kültürünün oluşmasına, mahalle komşuluk ilişkilerini geliştireceğine inanıyorum. Bu konuda atmış olduğunuz adımlar için sizleri tebrik ediyorum.

Eskiyi reddetmek anlamında değil ama yeni anlayışın tam TOKİ'ye yakıştığını, Türkiye'ye yakıştığını, bu hizmetlerin üretildiğini, bu konuda TOKİ'nin başındaki Başkanımıza, ekibine ve sizlere çok teşekkür ediyorum.

Sözlerime son verirken TOKİ Başkanımızı ve çalışanlarının her birini tebrik ediyorum. Yaptığınız işlerle Türkiye'ye katma değer üretmeye devam ediyorsunuz, bundan dolayı emeği geçenlere teşekkür ediyor, Başkana da yeni atmış olduğu adımlar için tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmuşoğlu.

Buyurun Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Çok Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; hayırlı toplantılar diliyorum ben de.

Biraz önce, aynı zamanda seçim bölgem olması hasebiyle İstanbul'la ilgili bir bilgi verildiği için ve yaklaşık on beş gün önce de Meclis Genel Kurulunda yine aynı konu gündeme getirildiği için söz almış bulunuyorum.

Öncelikle şu hususu belirtmek istiyorum değerli arkadaşlar: Gerek Meclis Genel Kurulunda gerekse komisyon çalışmalarında, herhangi bir kuruma bir şey atfedilirken, herhangi bir kuruma izafeten herhangi bir rapor ifade edilirken bunun tarih ve sayısı ve kim tarafından yayımlandığına dair ismin verilmesi kanunen zorunlu bir şarttır, aksi takdirde siz haksız yere o kurumu itham etmiş olursunuz, o kurumun saygınlığına gölge düşürmüş olursunuz.

Yine, ben, İstanbul'un seçim bölgem olması itibarıyla, on beş gün önce Genel Kurulda dile getirilen ve Cumhuriyet Halk Partili bir adayın, belediye başkan adaylığı düşünen bir kişinin kendi şahsi internet sitesinde yayınlamış olduğu... Artık ne diyeyim, bilgidir diyebilirim. Bu, belki kendisinin, uzman arkadaşlarının çalıştığı bir şeyler olabilir ancak yine, burada tekrar ifade etmek istiyorum: Bir kamu kuruluşunu bağlayan bir belgenin mutlaka tarih ve sayısının olması gerekmektedir, kim tarafından yayımlandığı ve imza edildiğinin mutlaka belirtilmesi gerekmektedir. Ben, milletvekili arkadaşlarımızın bu konuda daha hassas ve daha dikkatli davranmalarını rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Güler vermiş olduğunuz bilgiden dolayı.

Evet, Sayın Başkanım, sayın milletvekillerimizin değerlendirmelerini, görüşlerini ve sorularını dinlediniz, şimdi bu soruları yanıtlamak için size söz veriyorum. Bunları yazılı olarak da verebilirsiniz, sözlü olarak da yanıtlayabilirsiniz.

Buyurun, söz sizde.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Evet, Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; öncelikle hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum çünkü burada, gerek Sayıştayın gerekse daha sonraki KİT Komisyonu görüşmeleri neticesinde yapılan birtakım eleştirilerle elbette ki kurum kendi eksikliklerini görmekte ve bu eksiklikleri de zaman içerisinde yerine getirmektedir.

Ben, özetle birkaç konuya değindikten sonra diğer alt hususlara yazılı olarak cevap vermeyi düşünmekteyim.

Az önce, TOKİ'nin kendi işi dışında başka işlerle daha çok gündeme geldiği eleştirisi yapıldı.

Değerli Başkanım, değerli vekillerim; şöyle diyelim: TOKİ, bir kere özel bütçeli bir kuruluş, kendi gelirini kendisi elde eden bir kuruluş. Genel bütçeden herhangi bir ödeme, herhangi bir ödenek gelmeden kendi yağıyla kavruşan bir kuruluş ve yıllık ortalama 15 milyar lira ödeme yapan bir kuruluş. Gerçekten, ekonominin can suyu diyebilirim yani bu hususta. Tabii, TOKİ nereden elde edecek, kendi gelirini nasıl elde edecek? Garip gurebaya yaptığımız konutun dışında yaptığımız işlerle gelirlerimizi elde etmekteyiz. TOKİ garip gurebaya yaptığı bu konutların finansmanını özellikle hasılat paylaşımı ve arazi geliştirme işlemleriyle, bu yolla temin etmekte. Bunun detaylarını burada girip başımızı ağrıttacak değilim.

Tabii, bunu yaparken koca bir kuruluş yani aslında butik bir kuruluş ama Türkiye'nin her tarafına hitap eden... Yapılan işleri sıralayacaktım ama Mücahit Durmuşoğlu Vekilimiz az önce hepsini saydı sağ olsun, tekrar ben onları yinelemeyeceğim. Ama elbette ki işlev yaparken, az önce dediğim gibi birtakım iyileşmeler yapmaktayız.

Mesela, özellikle, demin eleştiri konusu olan geç teslim konusuyla ilgili birkaç tane örnek vermek istiyorum. Geç teslim nedeniyle açılan davalardan bahsedildi. Bunu özellikle tarihlerine göre sıralayayım ben. 2010 yılında 10.119; 2012'de 3.137 -özellikle sıralamaya, rakamlara dikkat etmenizi istirham ediyorum- 2013'te 1.835; 2014 yılında 564; 2015'te 1.199; 2016'da 444; 2017'de 72; 2018'de 120 dava açılmış. Yani tedrici olarak davaların seyrinin ne kadar değiştiğini bu rakamlar ortaya koymaktadır.

Tabii, özellikle, yaptığımız inşaatlar, birçok kamu kurumuyla birlikte bir protokol çerçevesinde yaptığımız işlerdir. Mesela, diyelim, güneydoğudaki sınır duvarıyla ilgili birtakım talepler... Bunlar "bizim kendiliğimizden yaptığımız projeler" dediğimiz şeyler değildir. Güvenlik kuvvetlerimizin, kolluk kuvvetlerimizin yani Millî Savunmanın veya Jandarma Genel Komutanlığının bize verdiği projeler çerçevesinde, onların öngördüğü, onların belirlediği yerlerde bu imalatlar yapılmaktadır.

Ayrıca bu, şehitler, faizsiz kredi konusu gündeme geldi. Evet, faizsiz krediler vermekteyiz. "Keşke bedelsiz verilse." dendi, gerçekten de bedelsiz olarak da verdiğimiz, şehitlerimize verdiğimiz konutlar var. Bunlar daha çok bağışçılar vasıtasıyla verildi.

Az önce bahsedilen, Bursa'daki göçmen...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Hayır, genel olarak, her şehit olan vatandaşımızın ailesine TOKİ ev veriyor mu?

BAŞKAN – Karşılıklı görüşmeyelim, konuşmayalım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Netleştirmek bakımından söylüyorum, bu açıktaki kaldı.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Ayrıca, Bursa’yla ilgili az önce açılan konu da göçmen konutuyla alakalı bir şeydi.

Az önce “TOKİ raporu” denen o rapor az önce İstanbul Milletvekilimiz Sayın Abdullah Güler’in de cevap verdiği gibi, böyle bir rapor söz konusu değildir, kurumda ne böyle bir rapor düzenlenmiştir ne böyle bir sayı ne böyle bir numara vardır. Anladığım kadarıyla, basında da izlediğimiz kadarıyla, Meclisteki tartışmalardan da izlediğimiz kadarıyla basındaki birtakım gazete kupürlerinden elde edilmiş bilgiler diye düşünüyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani içindeki bilgiler de yanlış mı?

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Bilemiyorum ki yani onun...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

Sayın Başkanım, yazılı olarak, detaylı olarak verin.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Yani böyle “TOKİ raporu” diye bir rapor söz konusu değil.

TOKİ, ayrıca, kâr amaçlı bir kuruluş değildir. TOKİ elde ettiği gelirlerle, kamuda yaptığı birtakım protokollerle elde ettiği gelirle garip gurbaya yaptığı konutlarla gündeme gelmektedir.

Ben hazırına, başta siz Değerli Başkanımız ve vekillerimize çok teşekkür ediyorum. Bu yapılan eleştirilerden de kendimize pay alarak ve kurumdaki arkadaşlarımız, hepimiz dersimize çalışarak bunlarla ilgili de cevap vereceğiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Detaylı olarak cevap verelim Sayın Başkan, tüm milletvekillerimize.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Evet, detaylı olarak cevap verelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Toplu Konut İdaresinin 2015 yılı bilançosu ve 3.099.180.212,65 TL gelir fazlasıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Toplu Konut İdaresinin 2016 yılı bilançosu ve 3.276.719.413,74 TL gelir fazlasıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

TOKİ BAŞKAN YARDIMCISI SAMİ ER – Ben az önceki gibi tekrar teşekkür ediyorum. Görüş ve önerileriniz doğrultusunda gerekli, detaylı yazılı açıklamayı yapacağız.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum.

2.- Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdüre veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret Anonim Şirketi Türkiye Cumhuriyeti Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü iştirakidir. 1977 yılında kurulan şirketimizin kuruluş amacı, her türlü inşaat, donanım, onarım, restorasyon, taahhüt işleri, proje hazırlamak, inşaat işlerinde müşavirlik ve mühendislik etütleri yapmak, restorasyon mimarı, sedefkâr, sanat tarihçisi, kalemkâr ve bunlara benzer meslek erbabı gruplarını kadrosunda bulundurmak, bu meslek gruplarıyla ilgili okul, enstitü, araştırma merkezi ve bunun gibi eğitim tesisleri kurmak, yönetmek, işletmek veya işletilmesini sağlamak ve Türkiye genelinde yüzlerce restorasyon çalışmasının eşsiz tarihî ve kültürel değerlerimizin aslını bozmadan, bilimsel kurallar çerçevesinde, estetiği ve fonksiyonu gözeterek geleceğe aktarılmasıdır.

Şirketimiz ülke genelinde ve yurt dışında birçok önemli inşaat ve restorasyon işlerini başarıyla gerçekleştirmiştir. Bu önemli projeler arasındaki, Kazakistan'da Hoca Ahmet Yesevi Külliyesi, Konya Karapınar Selimiye Külliyesi, Amasya Bayezid Paşa Camisi ve Gümüşhacıköy Yörgüç Rüstem Paşa Camisi, Edirne Üç Şerefeli Cami, Edirne Selimiye Camisi, Edirne Eski Cami, İzmir Taşhan ve Başdurak Camisi, Erzincan Mama Hatun Kervansarayı, İstanbul Atik Valide Camisi, Yıldız Camisi, Ortaköy Büyük Mecidiye Camisi, Edirne Yıldırım Bayezid Camisi, Üsküdar Belediyesine ait Fatih Sultan Mehmet'in yargılandığı bina, Edirne Bedesten Çarşısı, Edirne Merkez Saray Hamamı, Elâzığ Vali Konağı, Trabzon Türk Eğitim Vakfı Binası, İstanbul Çengelköy Vahdettin Koruluğu Köşkü restorasyonu şirketimiz tarafından yapılmıştır.

Yeniden yapılanma süreciyle birlikte, şirketimizin, tarihî ve kültürel yapıların restorasyonu konusunda sahip olduğu deneyim ve bilgi birikiminin değerlendirilmesi amacıyla, özellik arz eden restorasyon işleri için idarelerin yapmış oldukları pek çok ihaleye iştirak edilmiştir. Bu kapsamda, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından ihalesi yapılan İstanbul Haydarpaşa Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane Binası restorasyonu işi ihalesi şirketimizde kalmıştır. 20/12/2016 tarihinde, 58.766.256,71 TL ihale bedeliyle sözleşme imzalanarak 2016 yılının 12'nci ayında yer teslimi yapılarak restorasyon çalışmalarına başlanmıştır.

İstanbul ili Ataşehir ilçesi sınırlarında yer alan gecekondu önleme bölgesi sınırları içerisindeki 2573 ada 3 parselin tamamı ve 2566 ada 9 parselin bir kısmı şirketimizin mülkiyetine geçmiş olup kentsel dönüşüm kapsamında 2566 ada 9 parselde kentsel dönüşüm çalışmasına başlanmış olup 2573 ada 3 parselde proje geliştirilmesi için gerekli çalışmalar süratle devam etmektedir.

Tarihî ve kültürel zenginliklerimiz olan eski şehir merkezlerinin dönüşümü kapsamında TOKİ'yle iş birliğine devam etmekteyiz. Şirketimizin iş hacminin artırılmasına yönelik olarak kamu ihale mevzuatı ve Toplu Konut Kanunu'nda yapılabilecek değişikliklere ilişkin gerekli çalışma ve ilgili süreç Toplu Konut İdaresi Hukuk Müşavirliği öncülüğünde takip edilmektedir.

Bağlı bulunduğumuz idarelerin mevzuatında, kamu ihale mevzuatına tabi olmaksızın iş alınıp yapılmasına yönelik olarak yapılacak mevzuat değişiklikleriyle iş hacminin artırılmasının mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Toplu Konut İdaresi ve Vakıflar Genel Müdürlüğü iştiraki olan şirketimiz, 4734 sayılı Kamu İhale Yasası'nın 2'nci maddesi uyarınca Kamu İhale Yasası'na tabi kuruluşlar arasında yer almakta olup adı geçen yasadaki ihalelere katılım ve iş alma noktasında kamu şirketlerine özel bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ özellikle eski eser restorasyonlarında iddialı olup konuyu bilinçle ele almakta ve gerektiğinde konusunda uzman kurum ve kuruluşlarla iş birliğine gidilmekte, işe ticari açıdan olduğu gibi millî değerlerin korunması açısından da bakmaktadır.

Şirketimiz üstlendiği eski eser onarımlarında bu alanda faaliyet gösteren diğer özel sektör kuruluşları için de emsal teşkil eden, standart belirleyici, başarılı çalışmalarda bulunarak bu eserlerin korunarak kamunun yararına sunulmasında önemli rol üstlenmiş ve katıldığı ihalelerde idareler lehine rekabet ortamının oluşmasına katkı sağlamıştır.

Restorasyon uygulamalarındaki standardın yükseltilmesinde Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ üzerine düşen görevin bilincindedir.

Şirketimiz bütün faaliyetlerinde devlet ciddiyeti ve özel sektör dinamizmiyle çalışmalarını arttırarak devam ettirecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 1; 2016 yılından da 1 önerisi bulunmaktadır.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1-

KİT alt komisyonu tarafından değerlendirilen ancak KİT alt komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür.

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Cevap: KİT alt komisyonu raporuna alınmayan 2015 yılı Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Şimdi, 2016 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1 –

KİT alt komisyonu tarafından değerlendirilen ancak KİT alt komisyonu raporuna alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Cevap: KİT alt komisyonu raporuna alınmayan 2016 yılı Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilmektedir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak üyelerimize şimdi söz vereceğim.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu yönetim kurulu üyelerini inceledim de giderek azalan bir personel sayısı var ama 8 yönetim kurulu üyesi devam ediyor görevine. İncelediğimde, doğum yerlerine baktım, Ömer Bulut Oflu, Ahmet Öztürk Oflu, Ahmet Kaynar Oflu, Ertuğrul Kurt Trabzonlu.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – İnşaat şirketi, normal.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bir Bolulu var, Zonguldaklı, Tokat Niksarlı bir de İstanbullu. Tabii Erdoğan Bayraktar meşhurdur, o da Oflu. Dedim ki: “Bu Oflular hakikaten iyi bir TOKİ’ci herhâlde, iyi bir inşaatçı.” Fırınlarda da tabii Trabzonluların emeği karşılıksız, bunlar çok önemli, pasta, fırında önemli, iyi bir şey, Rizeliler de öyle mesela yani onlar da beceriklidir. Bu Of olayı nasıl oldu, ben bunu çok anlamadım. Yönetim Kurulunun hepsi Oflu olsa daha iyi miydi? Araya karıştırmışsınız bir iki kişi. Bunu merak ettim. Bu, Erdoğan Bayraktar’dan kalma bir kadro galiba. Ben, TRT’de de aynı şeyi görmüştüm, aynı köyden 12 kişi girmişti TRT’ye Halil İbrahim Şahin döneminde. “TRT’de Şahinler dönemi” diye onu da incelemiştik. Bu bir kayırma değil mi acaba sizce? Neden bu Oflulara çok yer açıldı? Ben, madem bu kadar Oflu var yönetimde, çalışan sayısında Oflu sayısını merak ettim. Onu öğreneyim, olur mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli yönetim kurulu üyeleri; Komisyonumuza hoş geldiniz.

Restorasyon konusu gerçekten çok çok önemli çünkü biz birçok uygarlığın, medeniyetin daha önce yaşadığı topraklarda bulunuyoruz ve aynı zamanda bu eserleri de gelecek nesillere en düzgün, en güzel şekilde taşımakla da görevliyiz. Yalnız, ülkemiz maalesef restorasyon konusunda yapılan çok büyük hatalarla dolu. Bu yüzden, şu anda sizlerin görevi çok önemli, gelecek nesilleri çok fazla

ilgilendirecek derecede önemli çünkü bu restorasyon konusunda yapılan hataların telafisi olmuyor. “Bir önceki dönem TOKİ Başkanı” diyeceğiz tabii görevinden yeni ayrıldığı için, Sayın Ergün Turan Fatih’te Belediye Başkanı aday adayı zannediyorum. Şu an açıklandı mı?

BAŞKAN – Bilemiyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Aday adayı.

Şimdi, Fatih’ten bir örnek vereceğim: Mesnevihane Camisi...

BAŞKAN – Şimdi, çok iyi bir şekilde ilişkilendirdiniz yani, Fatih artı TOKİ Başkanı... Tebrik ediyorum Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – ...1844 yılında Fatih’te inşa edilen bir camimiz. Restorasyon sonucu, gerçekten önceki hâliyle hiç ilgisi kalmamış. Yığılma taş yapı bir cami ve etrafı sıvanmış. Böyle sıvanmış, alalade, yeni yapılan, düşük bütçeli yapılan bir bina görüntüsüne kavuşmuş yani değil sadece tarihî bir eser olmasını, bir caminin dahi olmaması...

BAŞKAN – Çıplak gözle mi gördünüz?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunu çıplak gözle görmedim, bununla ilgili çok fazla resim ve fotoğraf var.

Bu konuyla ilgili, özellikle restorasyonlar konusunda Kültür ve Turizm Bakanımızla da birçok boyutta soru-cevap şeklinde değerlendirmelerimiz olmuştur.

Bu, bir tane örnek. Bunun gibi çok fazla örnek var. Özellikle sizlerin Vakıf Restorasyon olarak birçok sürecin içine dâhil olmanız gerekiyor, olmadığımızda neler olduğu konusunda bir örnek daha vereceğim, belki sizler de biliyorsunuzdur, bu, çıplak gözle gördüğüm bir yer.

Şile’de bir tarihî Şile Kalesi var, namıdiğer Sünger Bob anıtı, bir çizgi film karakteri. O kadar kötü restore edilmiş ki o eski tarihî özelliğini tamamen yitirdiği gibi, bir de aynı zamanda belediye işçileriyle, Şile Belediyesi idaresinde ve koruma kurulunun onayı üzerine yapılan bir restorasyon. Neden böyle bir restorasyon bir belediyeye bırakıldıysa... Şu anda, gerçekten görenlerin trajikomik “Gülsem mi ağlasam mı?” dediği cinsten bir duruma dönüşmüş durumda. Özellikle bu konuyu, bu restorasyon boyutunu çok fazla bu işin üstesinden gelemeyecek belediyelere bırakmamanızı size tavsiye ediyorum, öneriyorum ve sizden talep ediyorum.

Fotoğraflarına dahi baktığımızda, Şile Belediyesinin tamamlanan işlerde vizyon projesi olarak görünüyor yani Orta Çağ’da yapılmış bir kalenin gerçekten şu anda 2000’li yıllardaki bir çizgi film karakteri olayına dönüştüğünü...

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, araya gireceğim ama...

Sayın Yavuzyılmaz, sözünüzü kestim ama bu belediyenin yapmış olduğu bir iş, bir icraat. Şu anda kurumla bunu...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi bağdaştırıyorum.

Bu konuyla ilgili bir soru önergesi ve soru-istem dilekçesi verdim. Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmaya gelen yanıtta, bu restorasyonla ilgili hatayı kimin yaptığını sorduğumda -siz, kurum olarak Vakıf İnşaat Restorasyon da çıkabilirdi, öyle söyleyeyim ancak- yanıt belediyeyi işaret etti, koruma kurulu kararıyla birlikte. Hayır, bakın, şunu demek istiyorum: Vakıf İnşaat Restorasyonun elinde iş yok doğru düzgün, personel sayısı düşmüş, yönetim kurulu üyesi sayısı personel sayısının yarısı, biraz daha hep birlikte bir şeyler yapmazsak, dikkat çekmezsek bu kurumumuz belki kapanma durumuna gelecek.

Bunu ifade ediyorum ki restorasyon konusundaki sıkıntıları bir nebze gidermek için kurum güçlensin, inisiyatif alsın, böylelikle hem bizlerin de denetim sürecine iştirak ettiği bir yapı olur, çok daha sağlıklı olur. Sizlerden daha fazla inisiyatif alıp bu tip konularda daha fazla...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sonuç iyi oldu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, zaten bütün gayemiz o yani çok boyutlu yaklaşılmaya çalışıyoruz.

Sizlerden bu konuda daha aktif olmanızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Yavuzyılmaz.

Başka da söz almak isteyen değerli üyemiz yok.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin görüşlerini, değerlendirmelerini duydunuz. Şimdi, soruları yanıtlamanız için sözü size veriyorum.

Kısa ve özet bir şekilde...

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Teşekkür ediyorum.

Zaten, sonndan başlayarak Deniz Bey'in cümlelerine ben de katılıyorum. Şöyle ki: Sunuşumda da belirttiğim gibi, bizim standart belirleyici bir kurul ve kuruluş olma özelliğimizin devam etmesi gerekiyor. Bu konuda özellik arz eden işlerle alakalı bizim de ilgili önerilerimiz var, daha evvelki başkanımızla da bunları paylaştık ama bunun Meclisten geçmesi gerekiyor, bir kararname de olabilir ama sonuçta, şu anda Çevre Bakanlığına bağlı bir kuruluş olduğumuz için de dolaylı yoldan orada belki bir çalışma yapılabilir bu dönemde. Bunda biz de ümitvarız ve bu konuda da ben ümidimi kaybetmek istemiyorum. Ama her ufak restorasyonu bizim şirketimizin yapması diye bir düşünceyi asla kabul etmiyoruz, özellik arz eden işlerle alakalı standart belirleyici ve vizyon sahibi olan ve eleman yetiştiren bir kurumuz bu zamana kadar.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Özellikle tarihî eserler restorasyonlarında.

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Evet ama diğer konularda da anonim şirket vasfımızdan dolayı bir ticaret şirketi gibi çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Sayın vekilimizin bahsettiği restorasyonlarla bizim uzaktan yakından herhangi bir alakamız yok, kendisi de ifade etti.

Çalışmadaki yönetim kurulu üyesi sayımız şu anda 7'dir. Personelle ilgili olarak da ben sadece buna tebessüm ediyorum çünkü ben, Of doğumlu olabilirim, Trabzonlu olabilirim ama 1967'den beri İstanbul'da yaşıyorum, İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi mezunuyum, 1981 mezunuyum. Çok şanslı hissediyorum kendimi o bölgede doğduğum için, o coğrafyayı tanıdığım için. Her zaman da örnek olarak anlatırım: Elektriksiz köyde doğup İstanbul'un en iyi yerlerinde dünyayı yakalama şansına sahip oldum. Bunu da bir anekdot olarak sizinle paylaşmak isterim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Bundan sonraki çalışmalarınızda daha aktif bir şekilde işlerinizi geliştirmenizi bekliyoruz, ümit ediyoruz. Tabii, Sayın Sertel'in hem solunda hem sağında Karadenizli oturuyor, o da var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben Karadenizlileri çok severim.

BAŞKAN – Biz de çok seviyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 2015 ve 2016 yılı hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi, 2015 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 31/3/2016 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 2.928.201,22 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi, 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç :

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 19/4/2017 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 1.071.339,03 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Vakıf İnşaat Restorasyon ve Ticaret AŞ'nin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

VAKIF İNŞAAT RESTORASYON VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ AHMET KAYNAR – Sayın Başkan, Sayıştayın değerli üyeleri ve Başkanı, sayın vekillerim; hepinize katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum.

Ben de bu konudaki düzenleme için sizin katkılarınızdan ümidimi kaybetmek istemiyorum. Her türlü çalışma için ben de sizin yakın ilginizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, ben de ümidinizi kaybetmemeniz dileğiyle çalışmalarınızda başarılar, işlerinizde kolaylıklar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 6 Aralık 2018 Perşembe günü (yarın) programda belirtilen kuruluşların 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Teşekkür ediyor, toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.45

